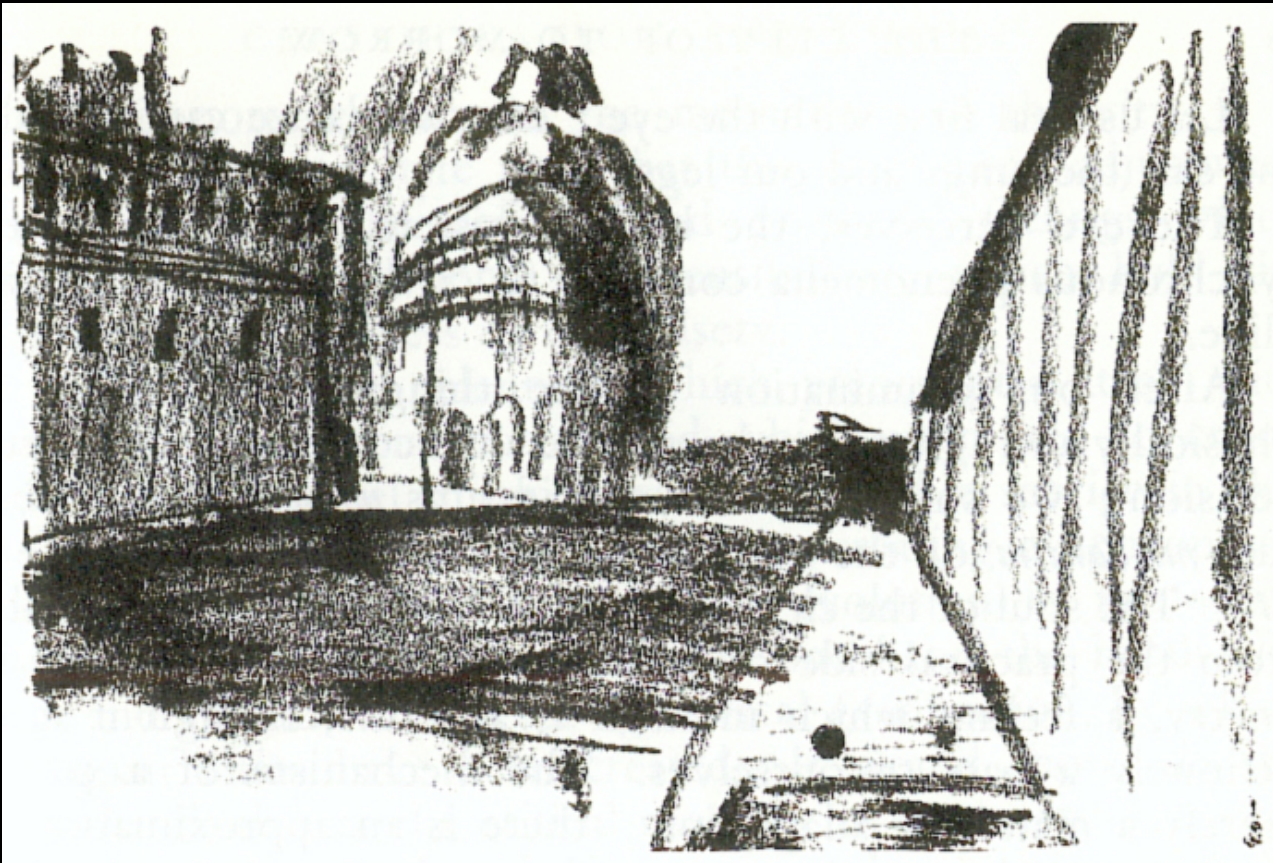

**ΕΜΠ – ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ Ι – ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
1ο ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2009-2010

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

**ΤΟ
ΣΚΙΤΣΟ**

Εισήγηση : Ελένη Πορτάλιου, καθηγήτρια Αρχιτεκτονικής Σχολής ΕΜΠ

Το σκίτσο αποτελεί ένα σημαντικό μέσο απόδοσης της αρχιτεκτονικής σκέψης.

- Όταν παρατηρούμε τον χώρο και σημειώνουμε θέματα που ενδιαφέρουν.
- Όταν συλλαμβάνουμε μια αρχιτεκτονική ιδέα.
- Όταν αποδίδουμε ένα ήδη πραγματοποιημένο δικό μας έργο, θέλοντας να τονίσουμε μία ή περισσότερες διαστάσεις του.

Το σκίτσο είναι τρισδιάστατο ή δυσδιάστατο (κατόψεις, τομές)

Είναι συνήθως γραμμικό, ενίοτε αποδίδεται και με χρώμα .

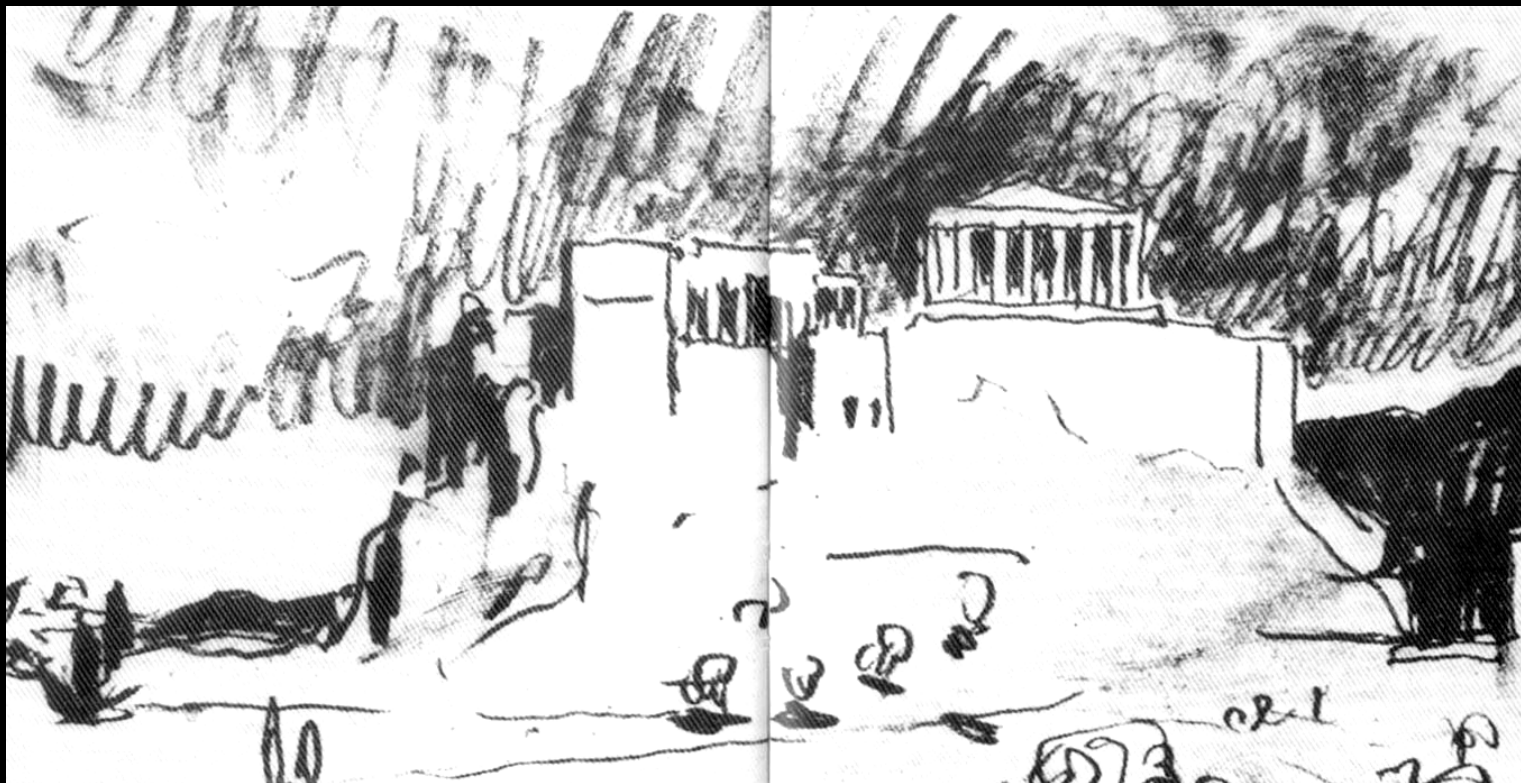
Είναι αφαιρετικό. Από ένα θέμα επικεντρώνουμε στα σημεία που θεωρούμε πιο σημαντικά ή σε λεπτομέρειες όταν ενδιαφέρει ν' αποδώσουμε στοιχεία επεξεργασίας του χώρου.

Σε κάθε περίπτωση, το σκίτσο δίνει άλλες πληροφορίες από τα γραμμικά σχέδια και τη μακέτα. Επομένως συμπληρώνει τη διαδικασία κατανόησης και σύλληψης της αρχιτεκτονικής.

Le Corbusier

Το 1907 , ο Le Corbusier αρχίζει το ταξίδι του στην Ιστορία της Αρχιτεκτονικής μέσα από την οποία θα ξεπηδήσουν οι δικές του μορφές ως ιστορικές υλοποιήσεις διαχρονικών αξιών και κανόνων. Επισκέπτεται πόλεις της Ιταλίας όπως τη Σιένα, τη Φλωρεντία, τη Βενετία, τη Ραβένα, την Πάντοβα. Έκτοτε δεν θ' αποχωριστεί το σημειωματάριό του με τα θαυμαστά σκίτσα της ταξιδιωτικής του αρχιτεκτονικής. Σ' αυτό το ταξίδι γνωρίζει το Καρτουσιανό μοναστήρι της Έμα στην Τοσκάνη, που θα στοιχειώσει όλα τα μετέπειτα σχέδιά του.

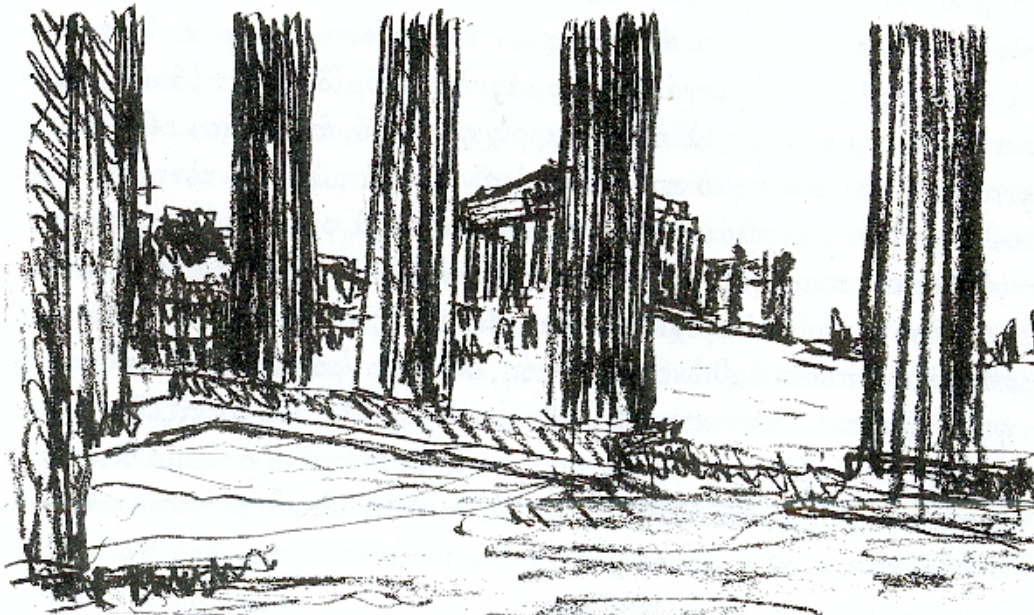
Άποψη της Ακρόπολης από τον βορρά

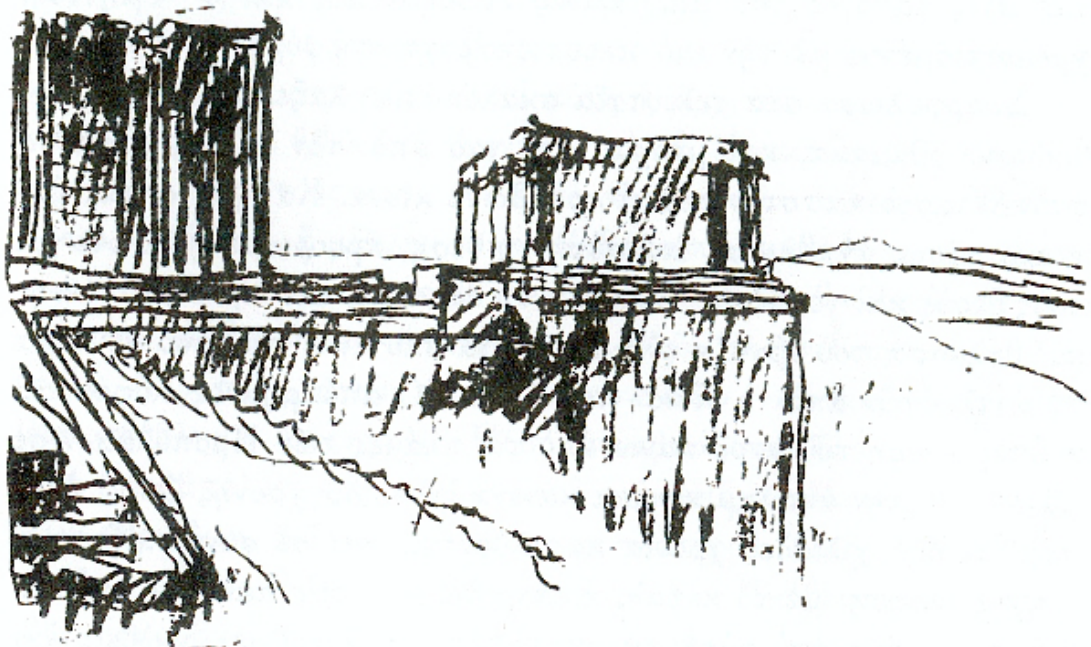
Σκίτσα από την επίσκεψη στην Ακρόπολη, 1911

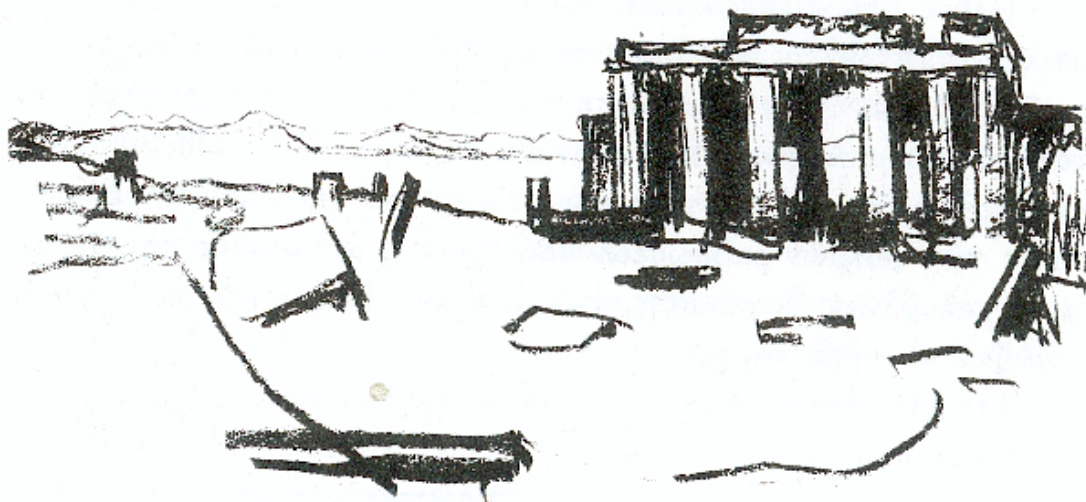
Τα Προπύλαια και ο ναός της
Απτέρου Νίκης, 1911

Ο Παρθενώνας από τα Προπύλαια, 1911

Η κλίμακα της ανόδου των
Προπυλαίων και ο ναός της
Απτέρου Νίκης, 1911

Τα Προπύλαια από τον
Παρθενώνα, 1911

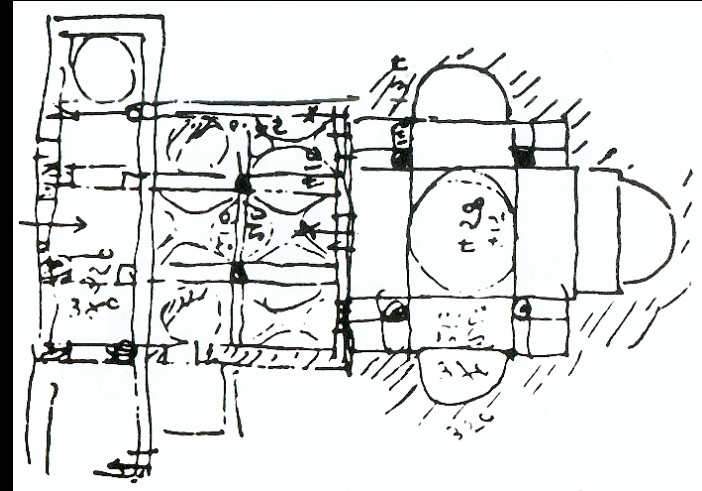
Πάτρα, Οκτώβριος 1910

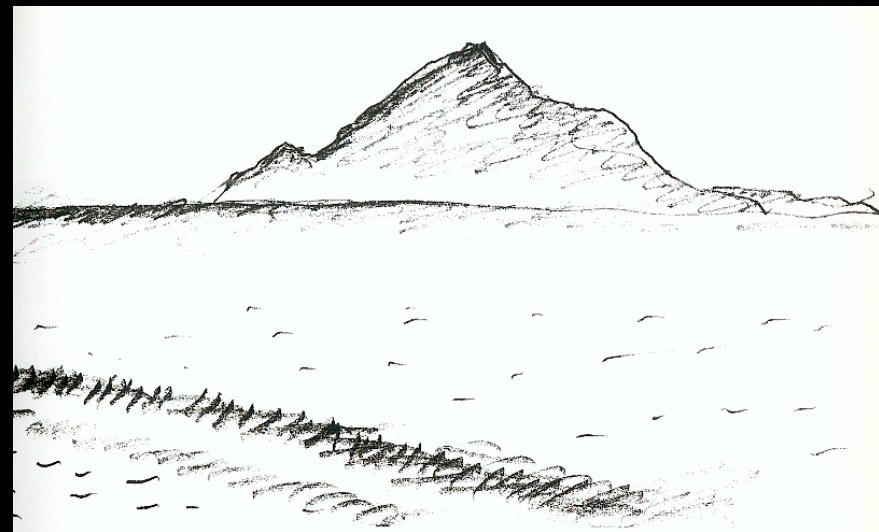
Τοπίο με αγροτική κατοικία,
Μεσολόγγι, Οκτώβριος 1911

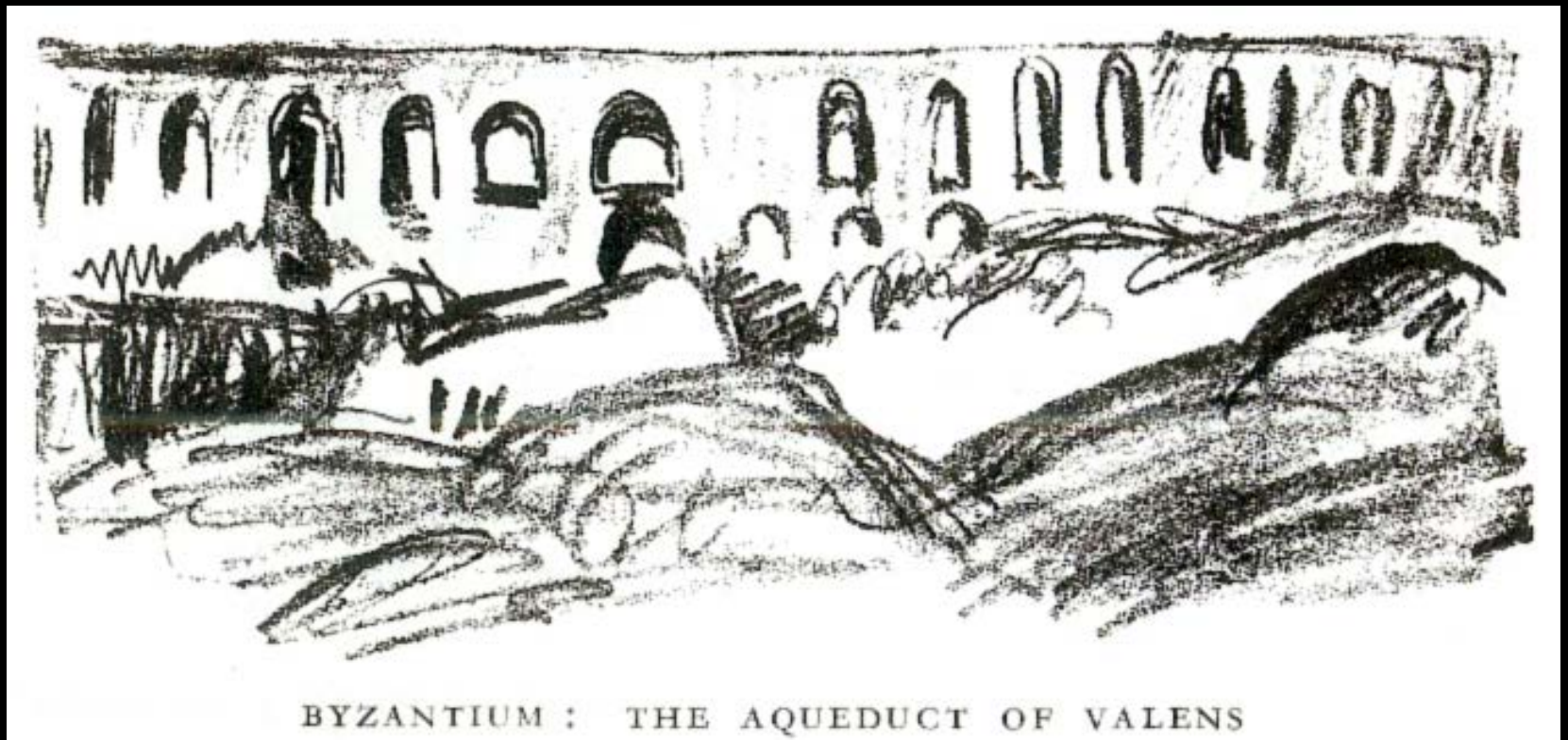
Η Μονή Σίμωνος Πέτρα από τη θάλασσα, 1911

Η εκκλησία της μονής Φιλοθέου με
διάφορες σημειώσεις

Το Άγιον Όρος από την παραλία της μονής
Ιβήρων, 1911

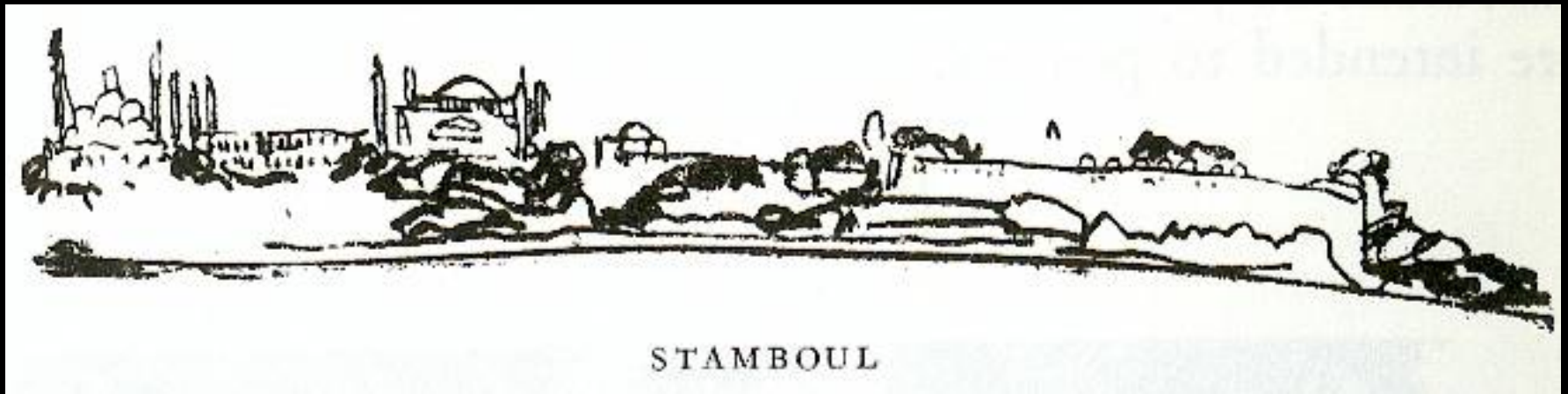

BYZANTIUM : THE AQUEDUCT OF VALENS

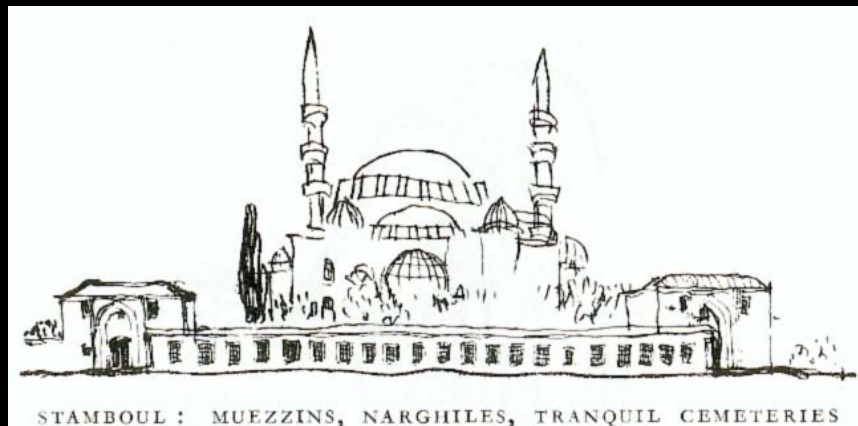
Βυζάντιο : Το Υδραγωγείο της Valens

Μια τεράστια οριζόντια γραμμή που τρέχει μέσα στη περιβάλλουσα ύπαιθρο και διαμορφώνει μια αυστηρή ραχοκοκαλιά κατά μήκος των Επτά Λόφων

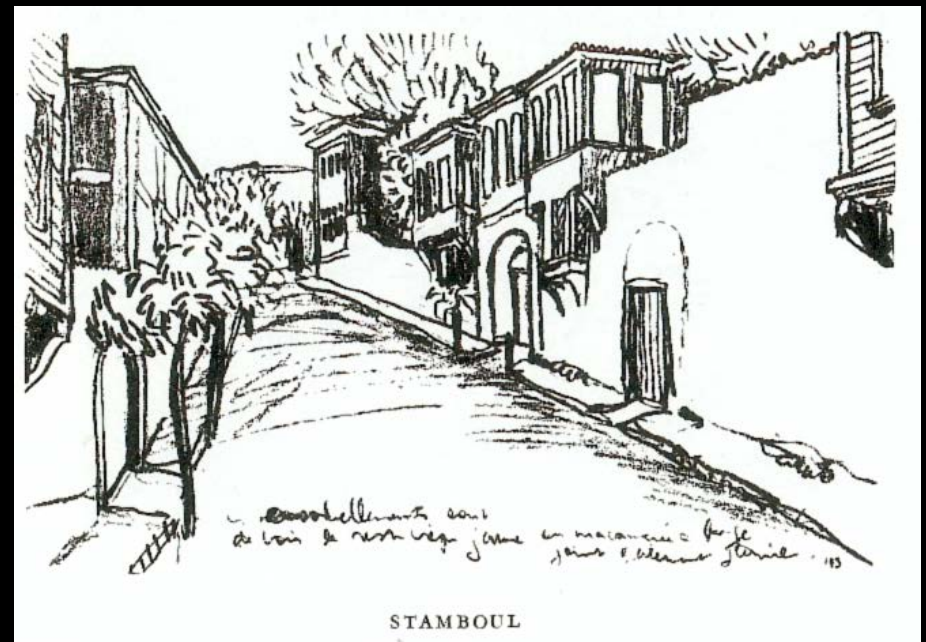
Κωνσταντινούπολη

Παντού τα σπίτια περιβάλλονται από δένδρα
Μια γοητευτική σύζευξη ανάμεσα στον
άνθρωπο και τη φύση

Μια ελεγεία πρισμάτων

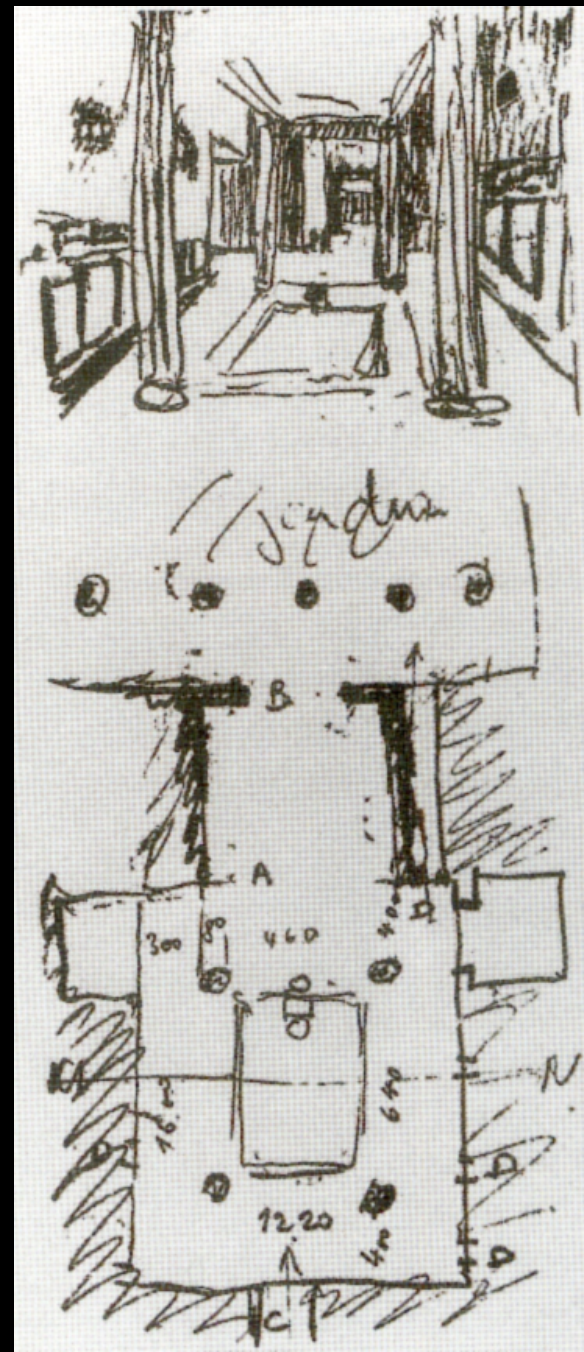

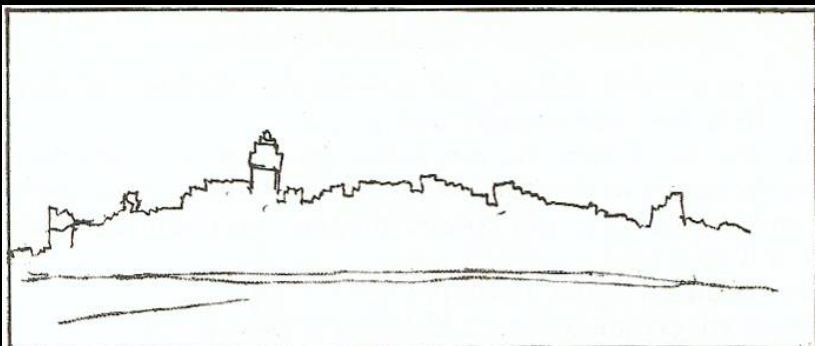
Δένδρα παντού και ανάμεσά τους δείγματα μιας ευγενούς αρχιτεκτονικής

Πίζα : κύλινδροι, σφαίρες , κώνοι ,κύβοι

Σκίτσο της Οικίας των Αργυρών
Γάμων, Πομπηία, 1911

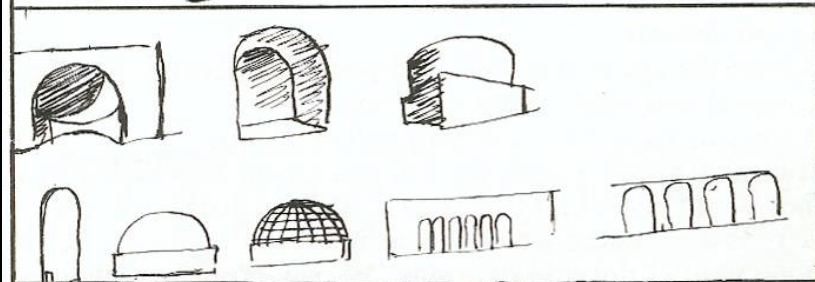

Πέρα

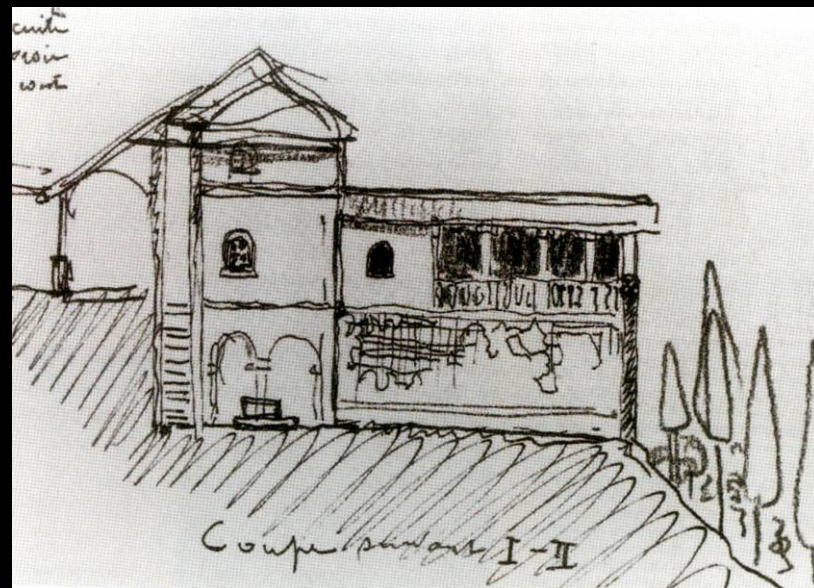
Ρώμη

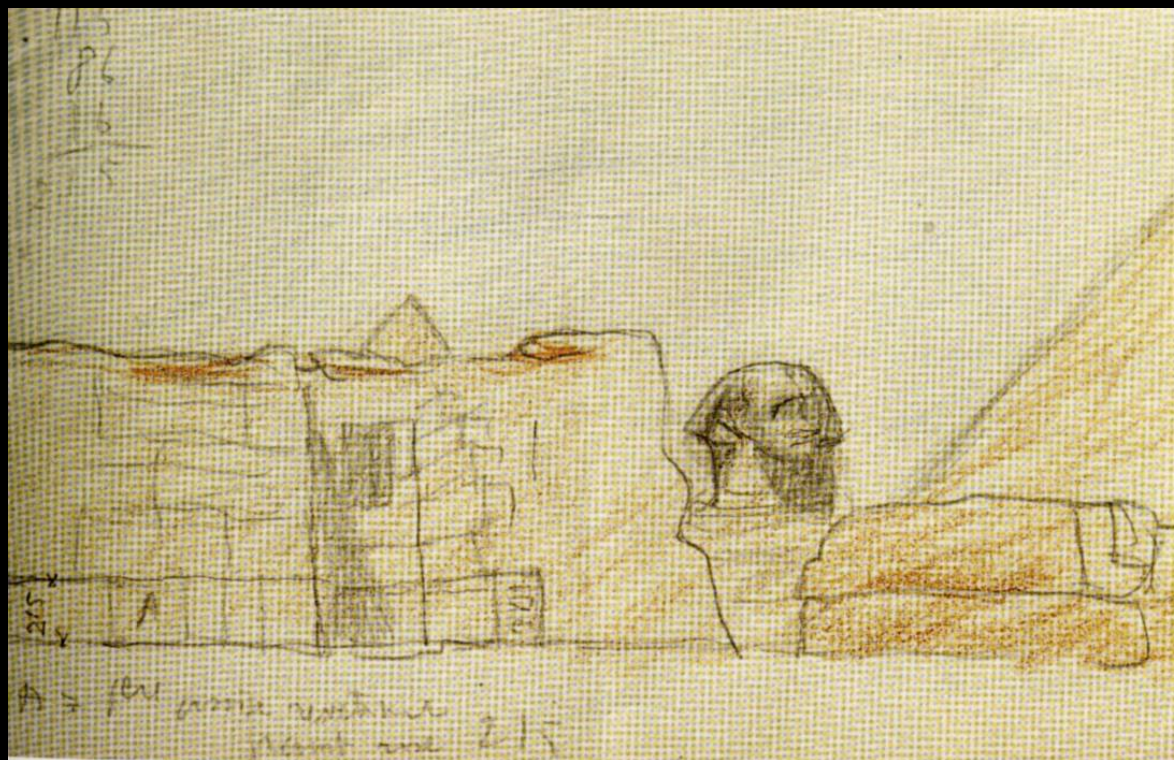
Κωνσταντινούπολη

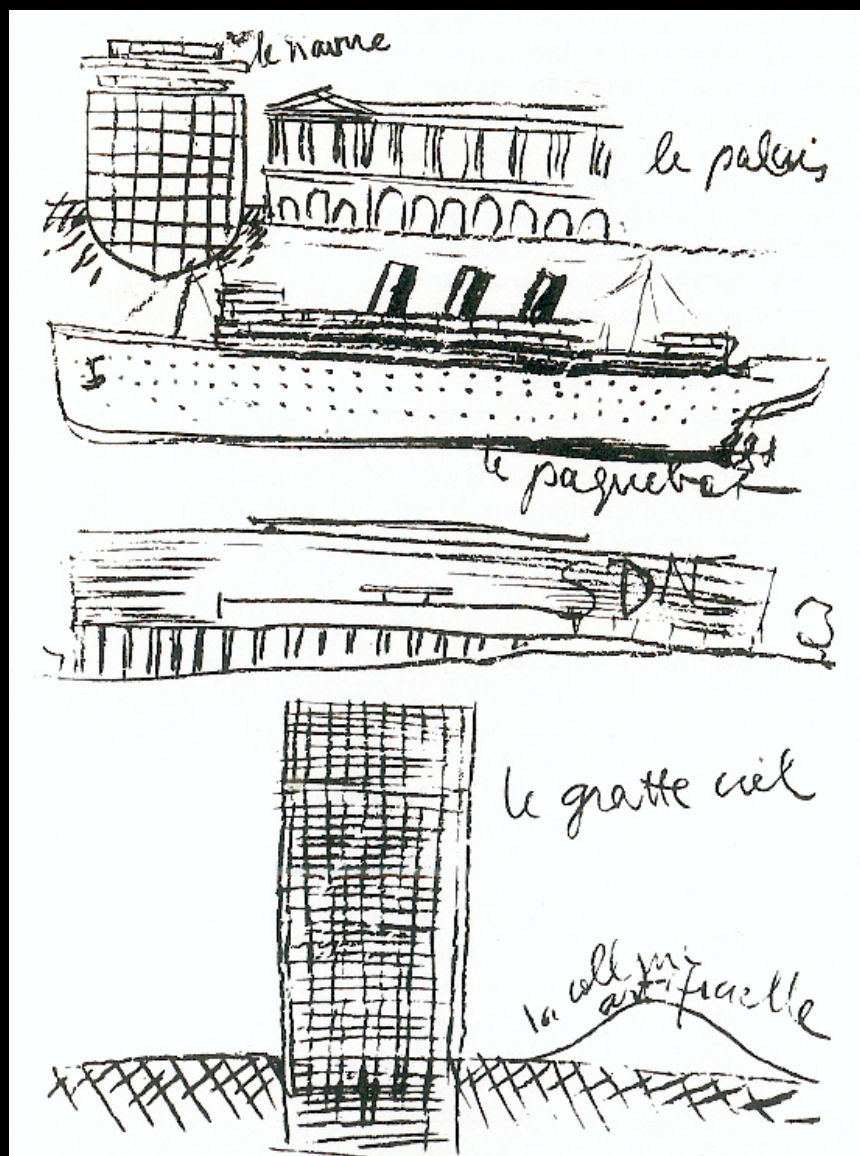
Σιένα

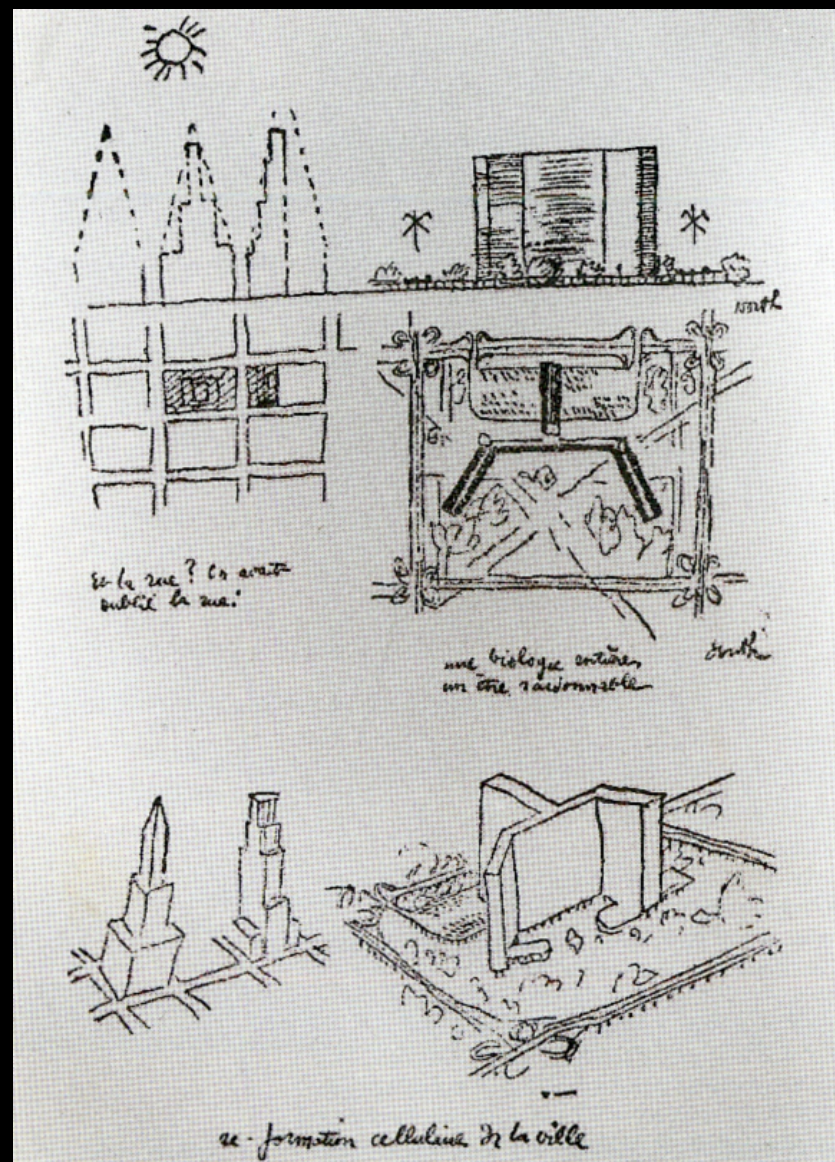
Σκίτσο τομής ενός τυπικού κελιού στο μοναστήρι της Έμα, στην Τοσκάνη, 1911

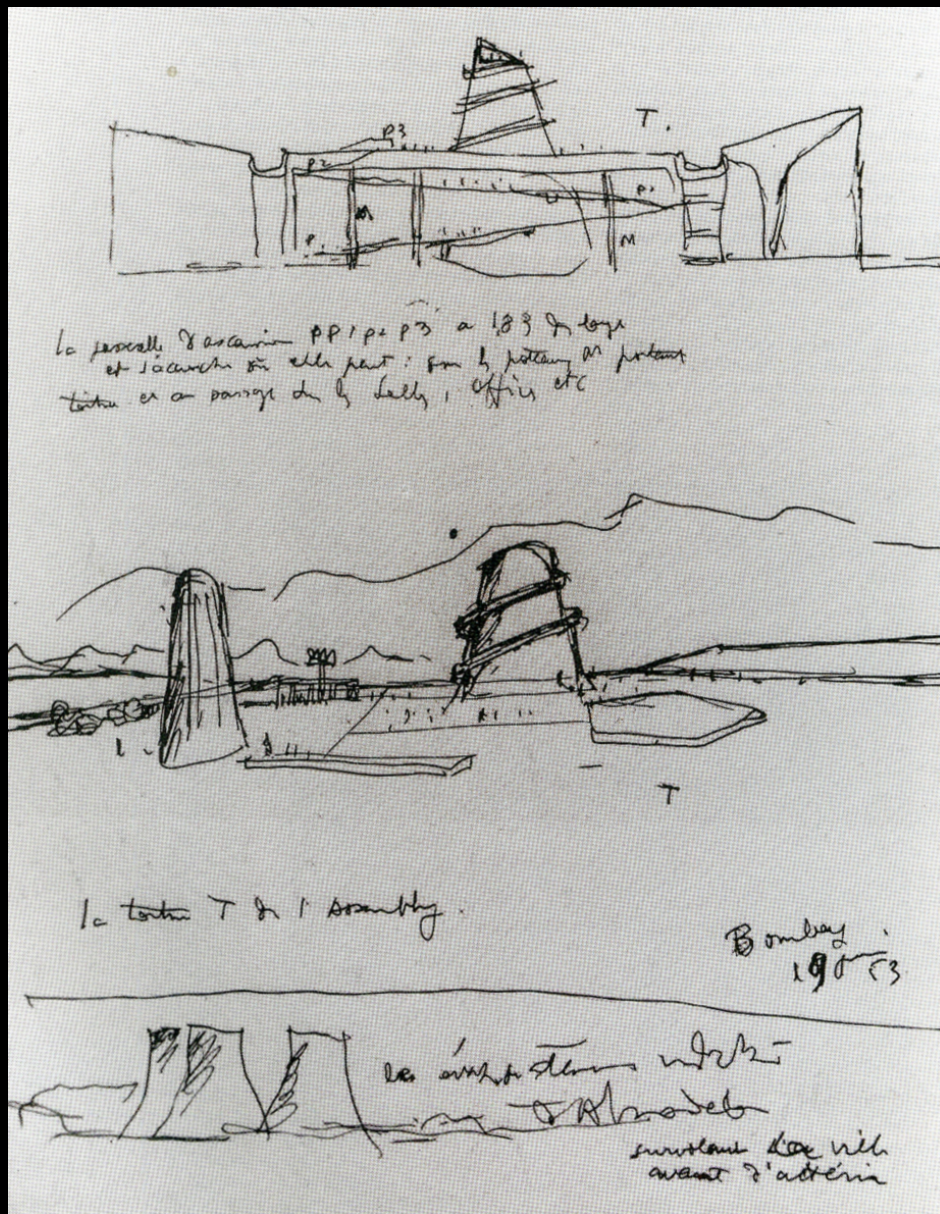
Σκίτσο των πυραμίδων και της Σφίγγας, Αίγυπτος.
Σημειωματάριο σκίτσων F25 , 1952

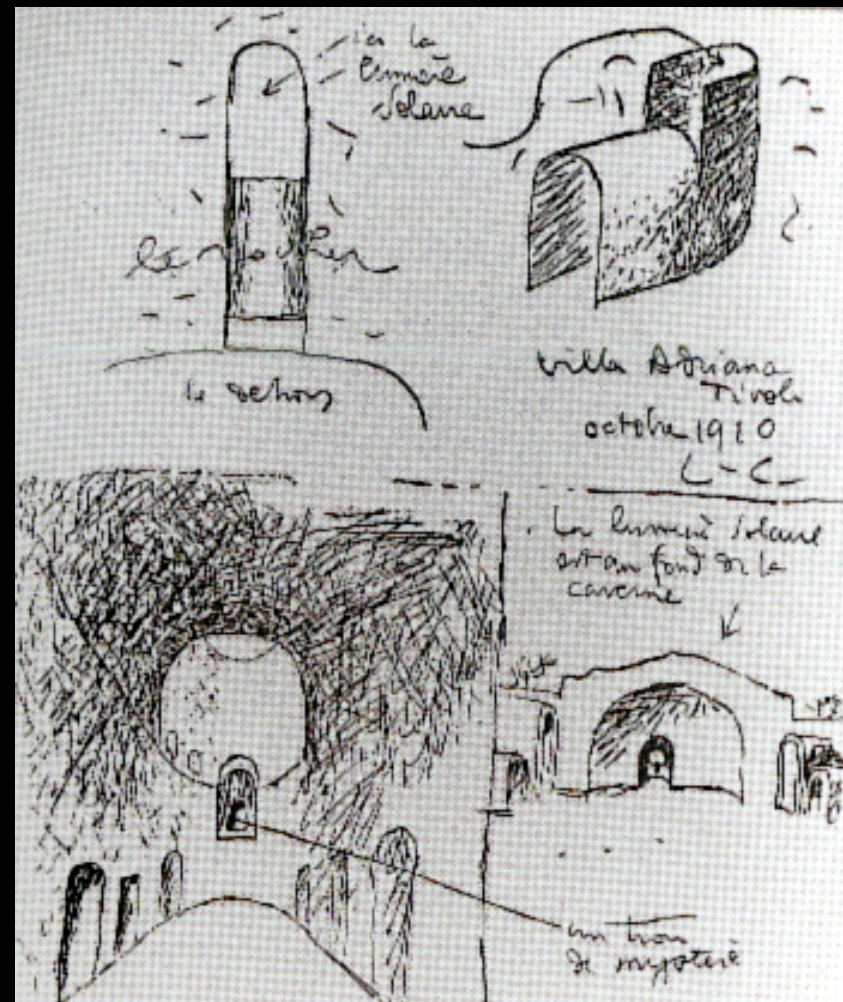
Συγκρίσεις και μετασχηματισμοί
μορφών, 1929

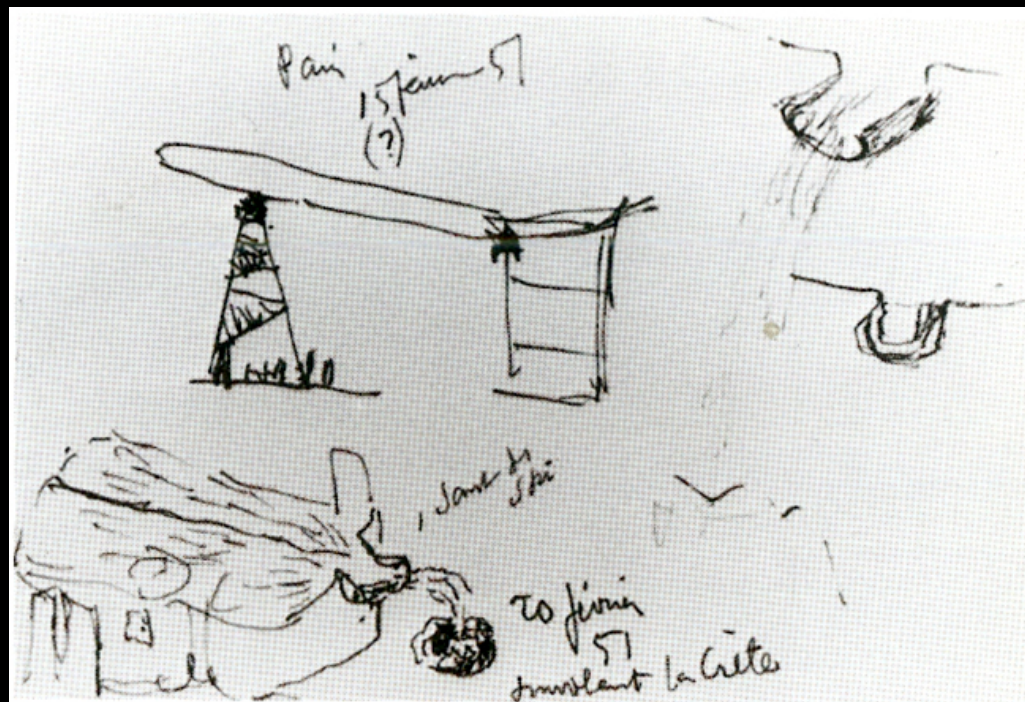
Διερεύνηση του Καρτεσιανού Ουρανοξύστη ,
ως λύση σωτηρίας για την Αμερικάνικη πόλη,
τέλος δεκαετίας 1930

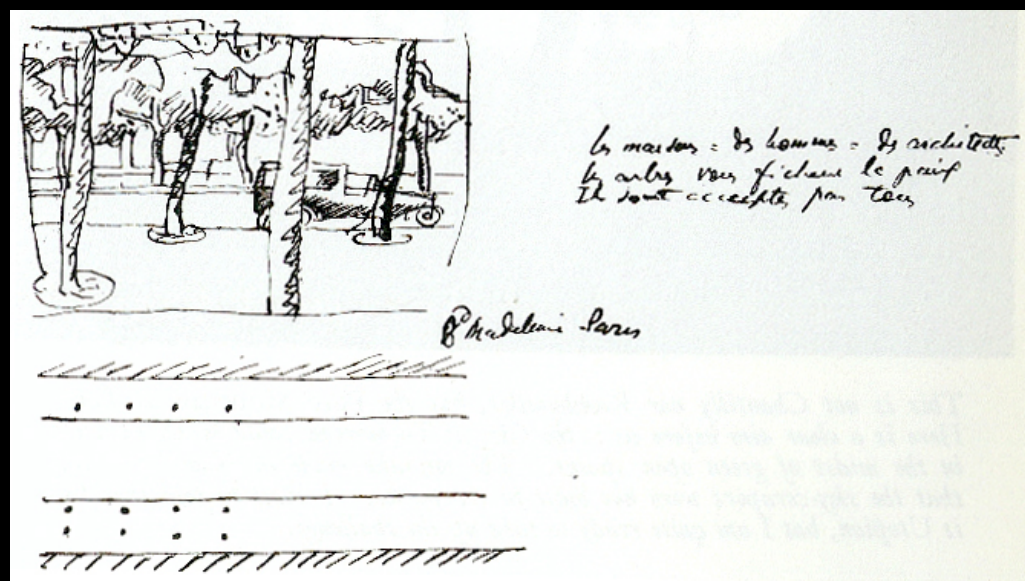
Σκίτσα του κτιρίου του Κοινοβουλίου, Chandigarh, σύγκριση με τους πύργους ψύξης, 1953

Σκίτσα από τις μνήμες του φωτιστικού συστήματος, Serapeum, Βίλλα Ανδριανού, Tivoli

Στέγη και υδρορόη στην εκκλησία Ronchamp, σημειωματάριο σκίτσων E18

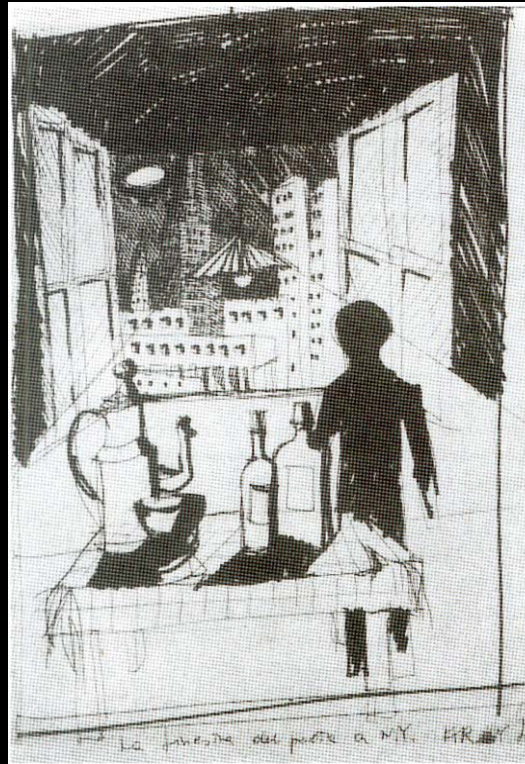
Boulevard de la Madeleine, Παρίσι

Aldo Rossi

Γύριζα με τα πόδια τις πόλεις της Ευρώπης για να κατανοήσω το σχέδιό τους και να τις κατατάξω σε τύπους ... Στην πραγματικότητα ανακάλυπτα την αρχιτεκτονική μου: συνονθύλευμα από αυλές , συνοικιακά σπίτια , στέγες, γκαζόμετρα ήταν το αποτέλεσμα της πρώτης μου εξερεύνησης ενός Μιλάνου που μου φαινόταν φανταστικό. Ο αστικός κόσμος των επαύλεων στη λίμνη , οι διάδρομοι του κολεγίου, οι μεγάλες κουζίνες στα εξοχικά σπίτια ήταν ενθυμήσεις ενός τοπίου του Μazoni που στην πόλη καταστρεφόταν. Όμως, αυτή η εμμονή στα πράγματα μου φανέρωνε ένα επάγγελμα.

Ο χρόνος της εναλλαγής, 1978

Το παράθυρο του ποιητή στη Ν. Υόρκη, 1978

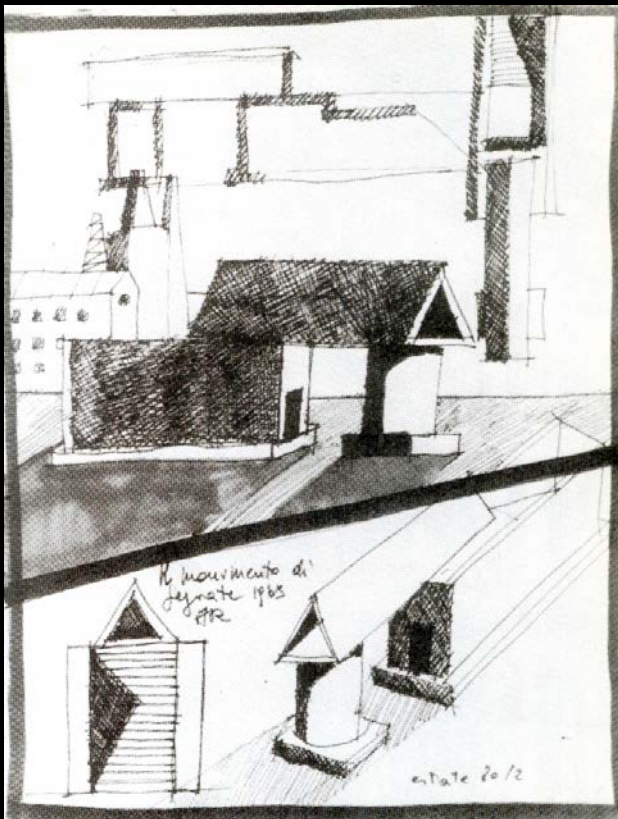
Aldo Rossi ,
*Επιστημονική
Αυτοβιογραφία*

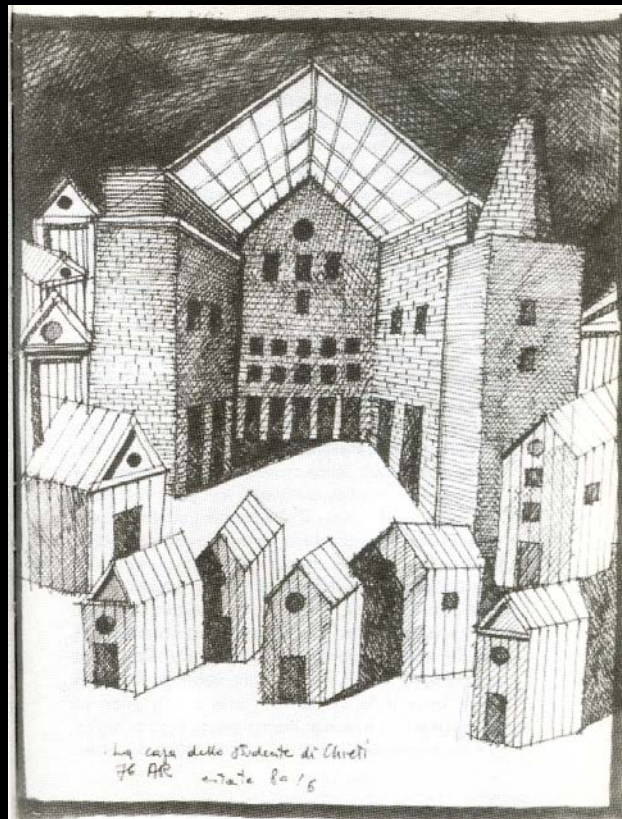
Η κατοικία στο Borgo Ticino ξανασυναντούσε τις καλύβες των ψαράδων, τον κόσμο της λίμνης και του ποταμού, μια τυπολογία χωρίς ιστορία. Είδα τα ίδια σπίτια στη Βόρεια Πορτογαλία , στο Galveston του Τέξας, στις ακτές του Κόλπου του Μεξικού

*Aldo Rossi ,
Επιστημονική
Αυτοβιογραφία*

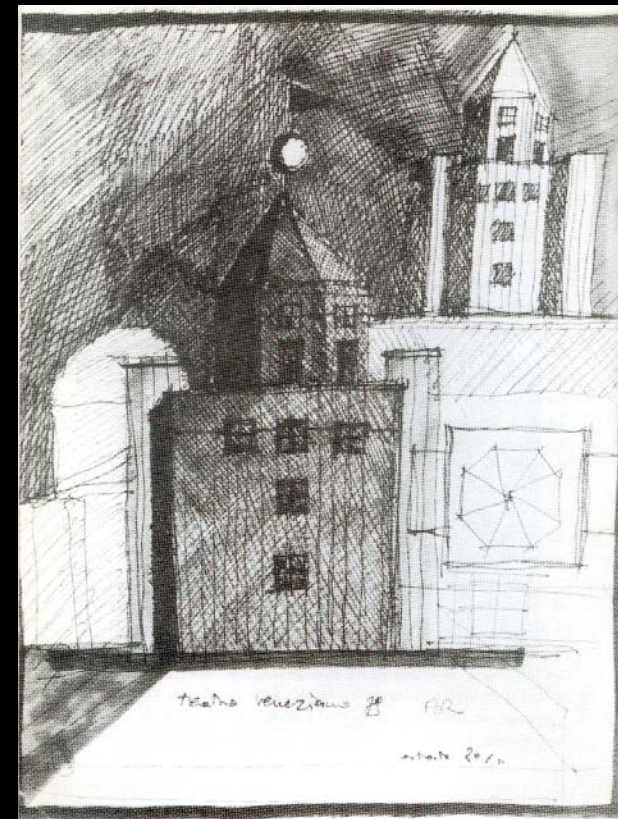
Κατοικίες στο Borgo Ticino

Το μνημείο Sergate, 1965

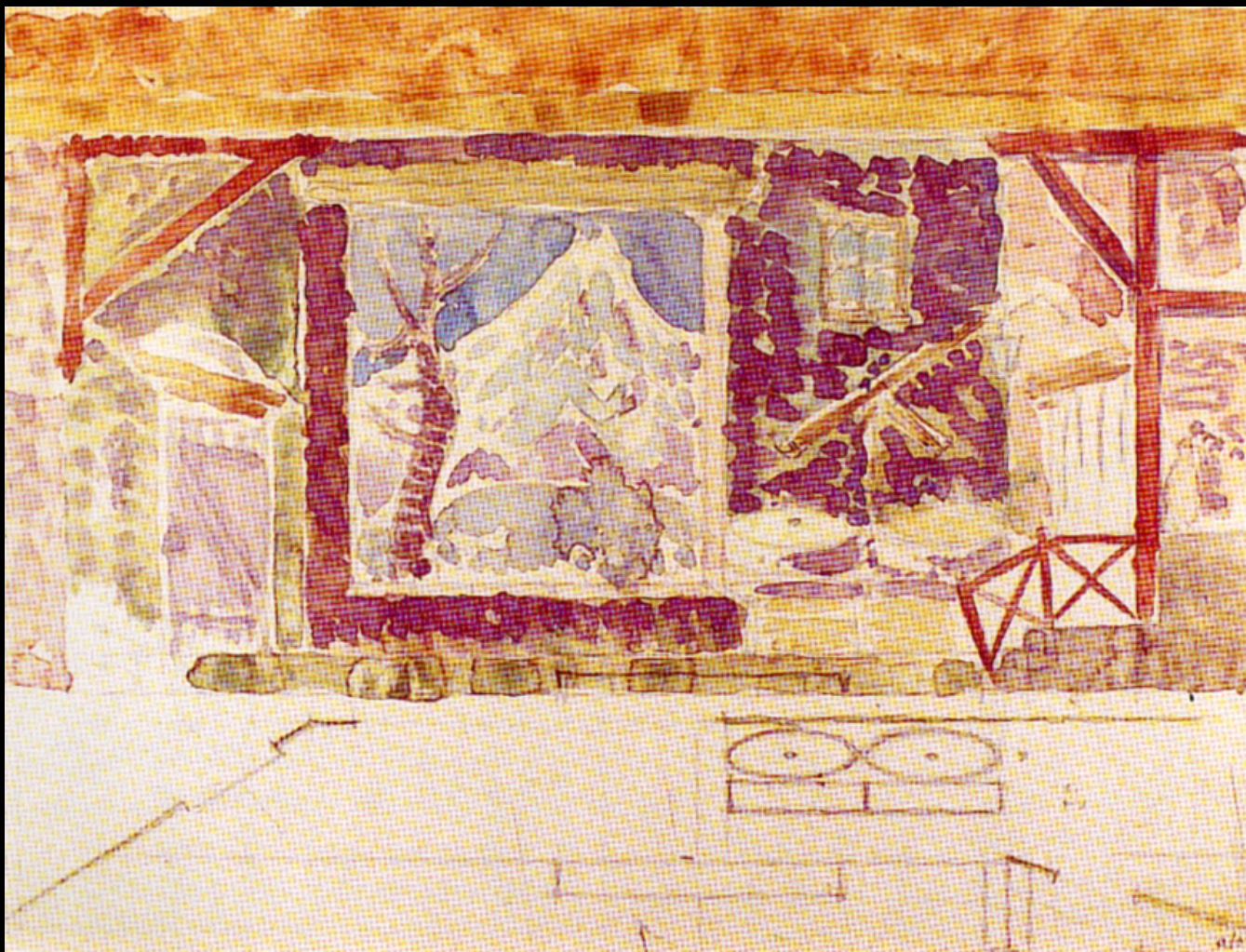

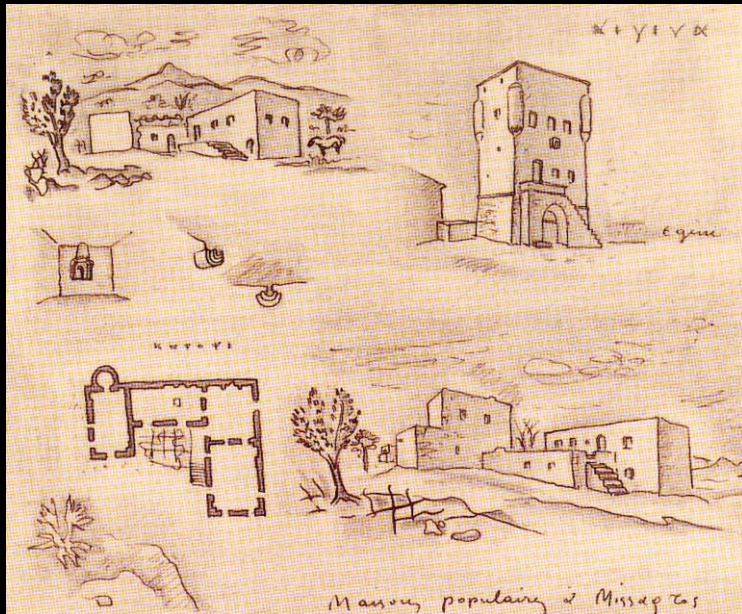
Η φοιτική έστια στο Chieti, 1976

Βενετσιάνικο Θέατρο, 1979

Πάτροκλος Καραντινός

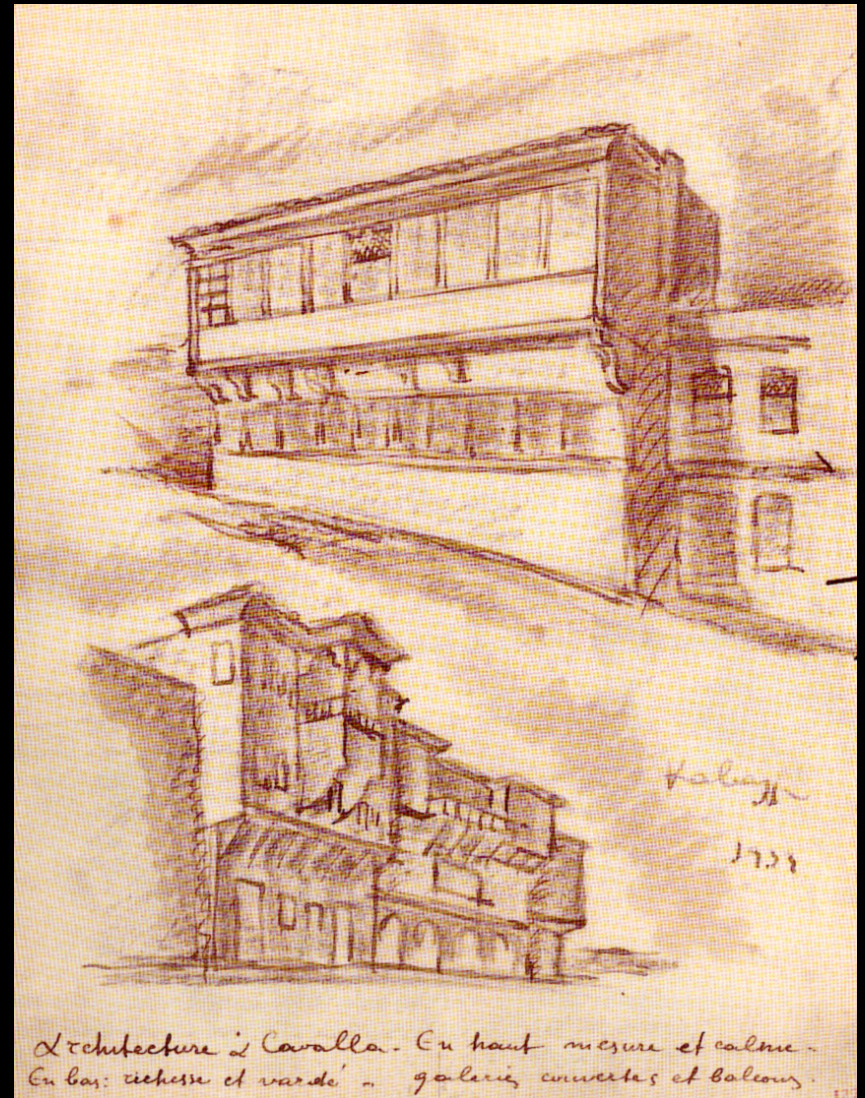

Μεσαγρός Αίγινας 1922, σπουδαστικό σκίτσο

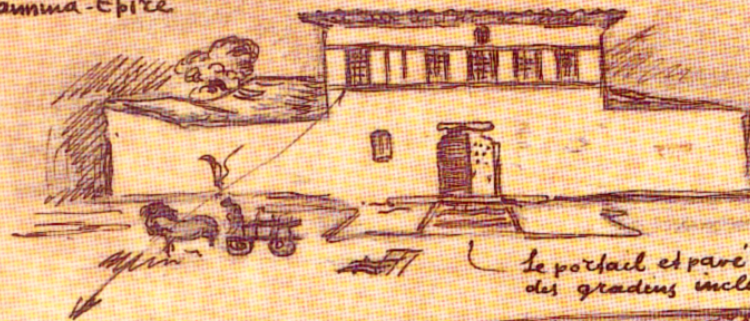

Χίος

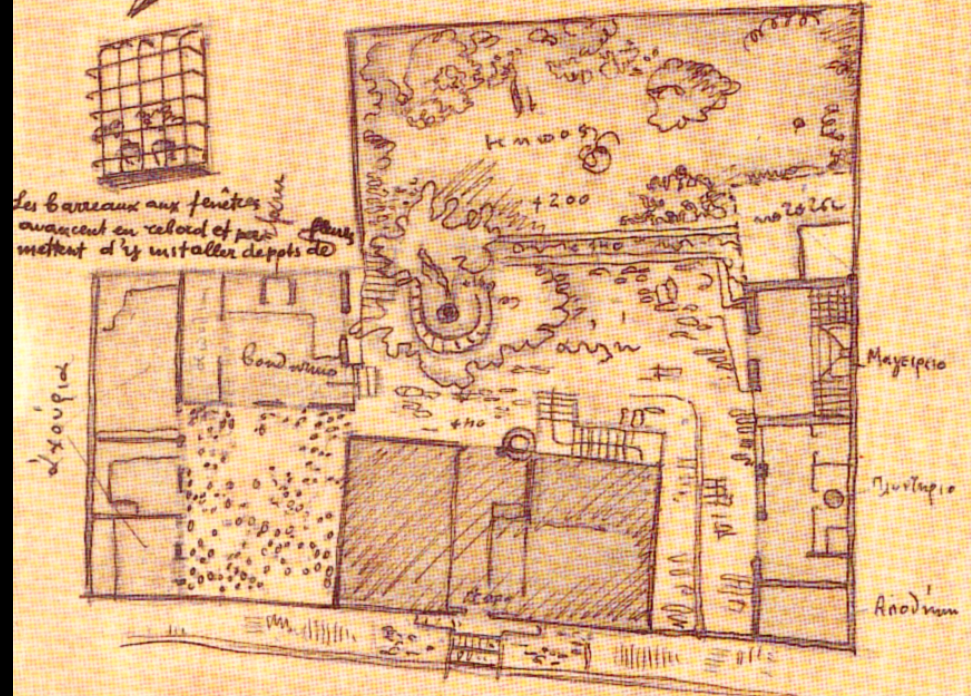

Αρχιτεκτονική στην Καβάλα. Το σπίτι του Μωχάμετ Αγά, παππού του βασιλιά της Αιγύπτου Φαρούκ. Ωραία βαθμιδωτή διάταξη του ορόφου, 1933

La maison Kigkos
Yiannina-Epire

le portail et paré et présente
des gradins inclinés

Les barreaux aux fenêtres
avancent en rebord et pour
mettre d'y installer des pots de

είσοδος οφείκει
en αυλή

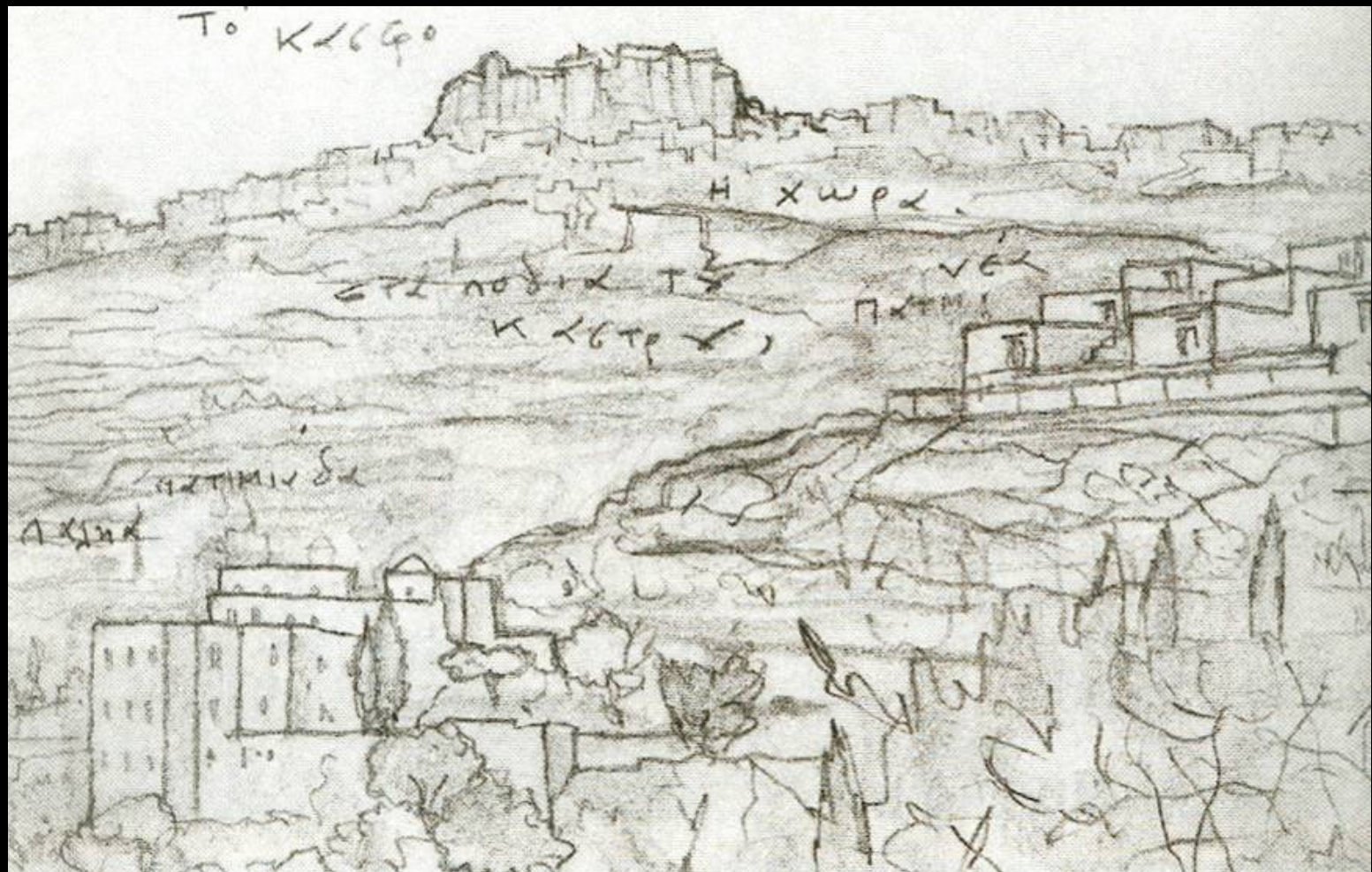
Το 6 ΑΥΓΙ ΤΩΣ ΚΙΓΚΩΣ

για Γιάννη 1932

La maison Kigkos
Yiannina

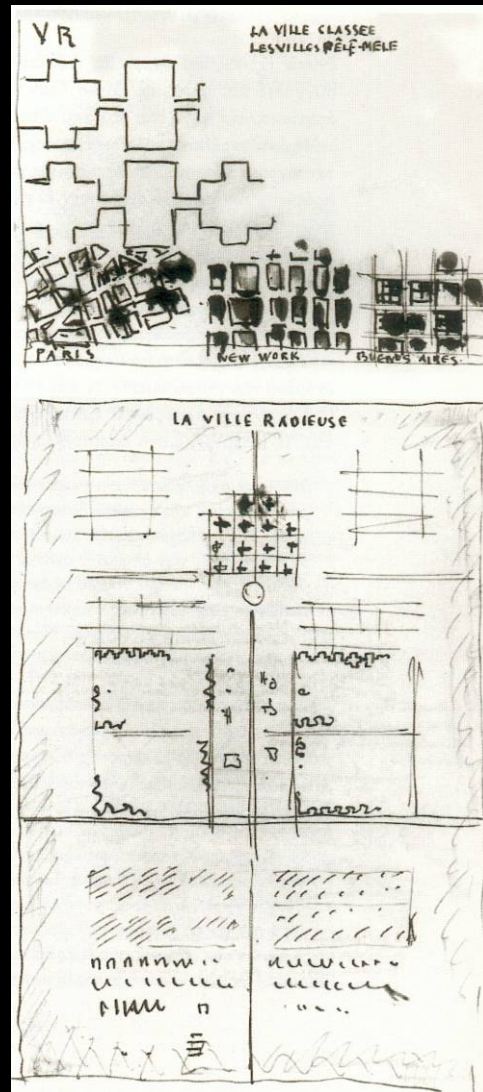
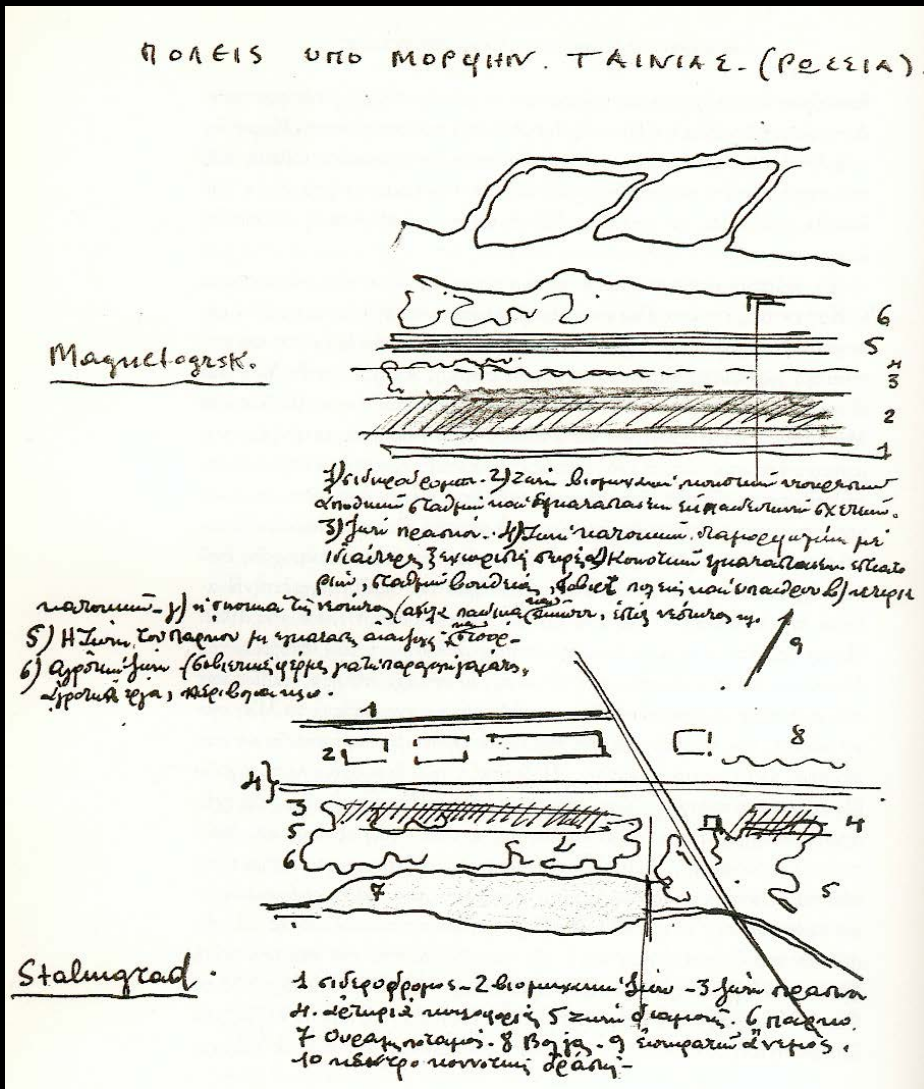
Au milieu et donnant sur la rue la logis
principal avec sa cour le plateau traditionnel ses
bancs de pierre son jardin. A droite les communs
et gauche donne une cour à part les écuries

Το σπίτι του Κίγκου στα Γιάννενα, 1932

Σκίτσο της Πάτμου
Διερεύνηση του περιβάλλοντος χώρου για τη μελέτη της
«Πατμιάδος Σχολής», 1947-59

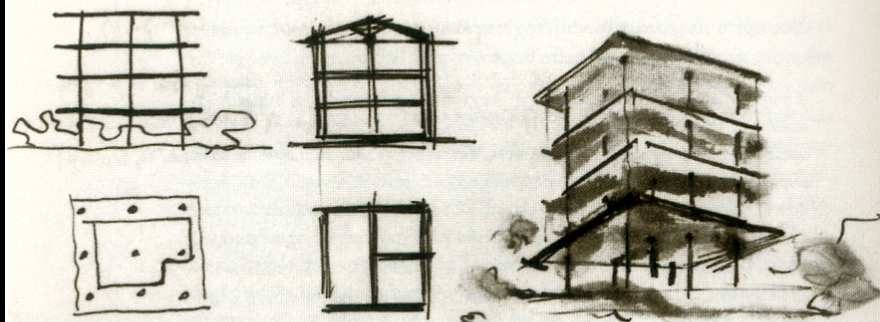
Σημειώσεις Σπουδής

1943:μελέτες γραμμικών
πόλεων του Ν. Μιλιούτιν

Η Ακτινοβόλα Πόλη του Le Corbusier σε σύγκριση με Παρίσι, Νέα Υόρκη, Μπουένος Άιρες

NEA APXITEKTONIKH

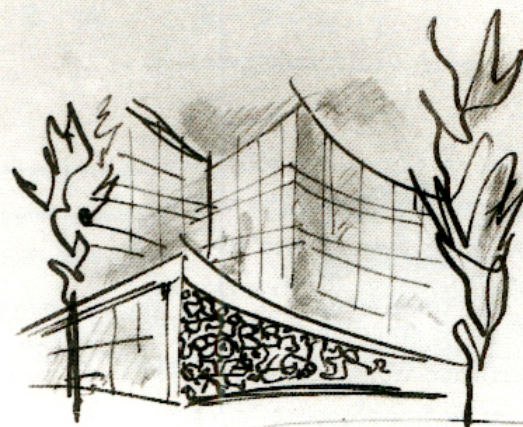

Ελευθερο πλάνο.

[illegible]

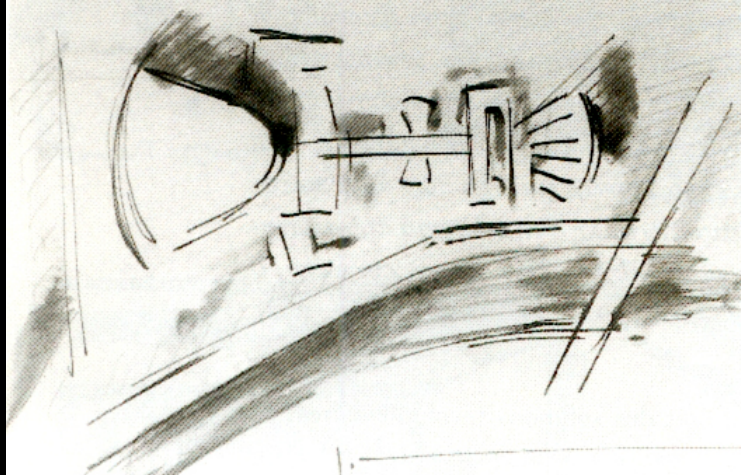
Τὸ ἔργο τοῦ εἴναι παρρησιὰ καὶ ἀντιθέτως τῆς Ἀπειρίας

181. Σχέδιο από τὰ « Ἀρχιτεκτονικά»: τὸ πρότυπο τῆς οἰκίας Ντόμ-Ινὸ καὶ ἡ βίλα Σαβονὰ τοῦ Λὲ Κορμπυζιέ.

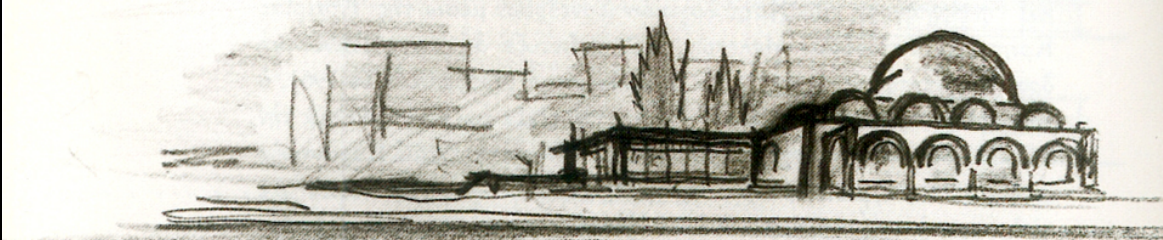
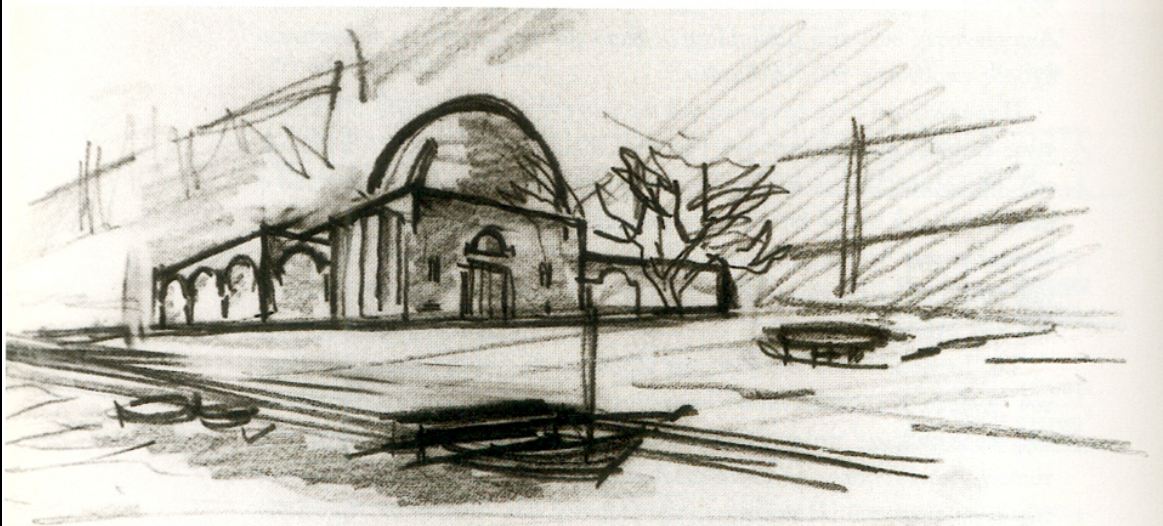
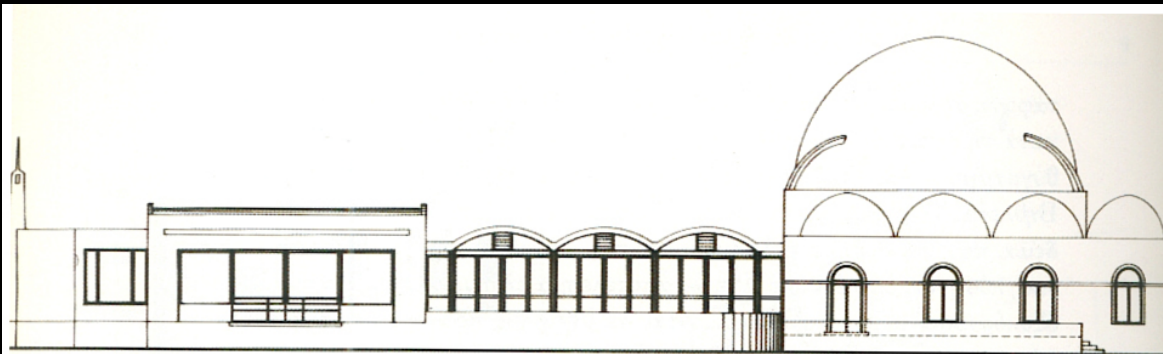
L'indica approssimativa, anziché esagerata, dei prezzi per la corsa a
bicicletta spedisce le minime e i maggiori costi per la corsa a
bicicletta. Le Colonne e Pavillon Suisse.

N E A A P X I T E K T O N I K H

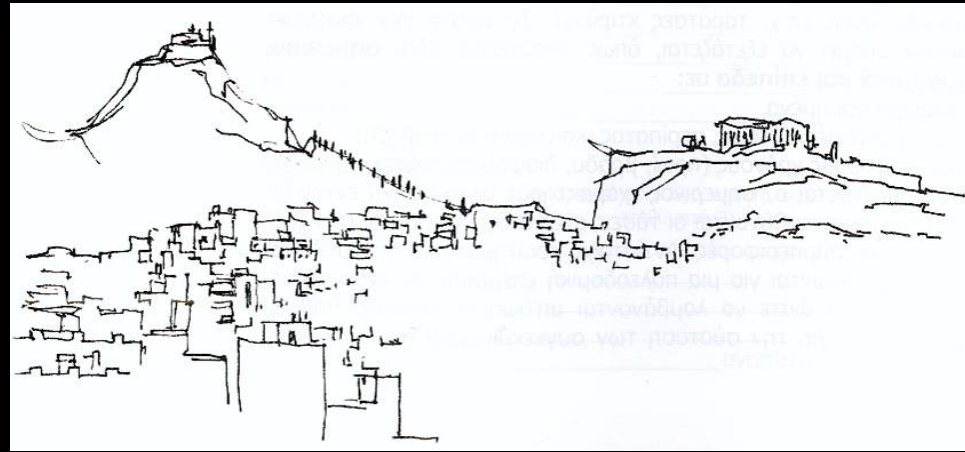
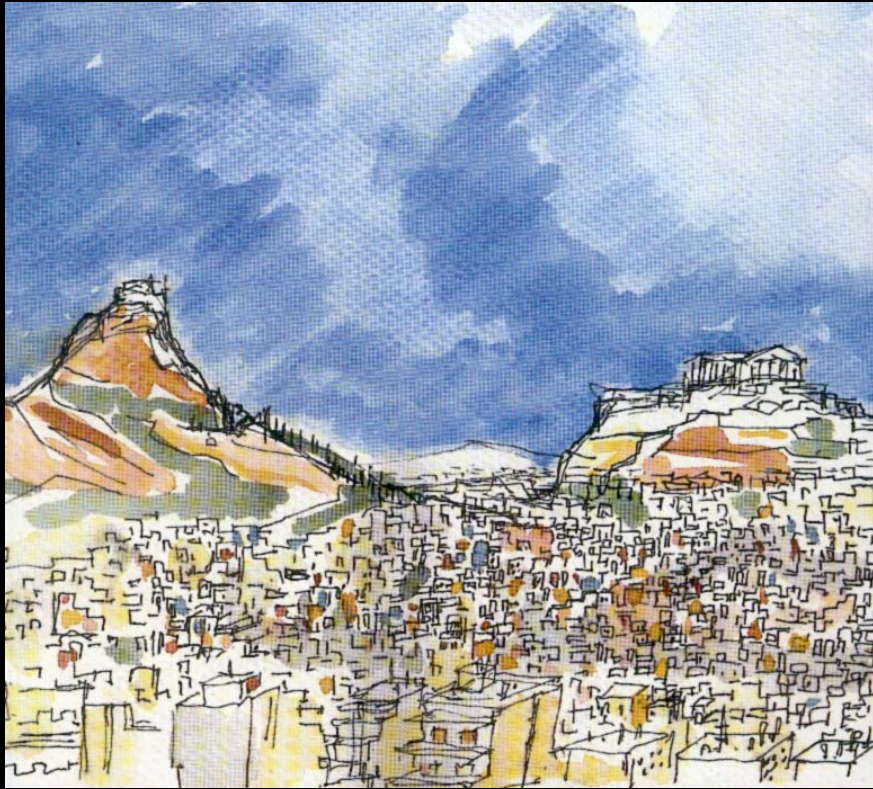
Το ελβετικό περίπτερο του Le Corbusier και το κτίριο των Σοβιέτ στη Μόσχα

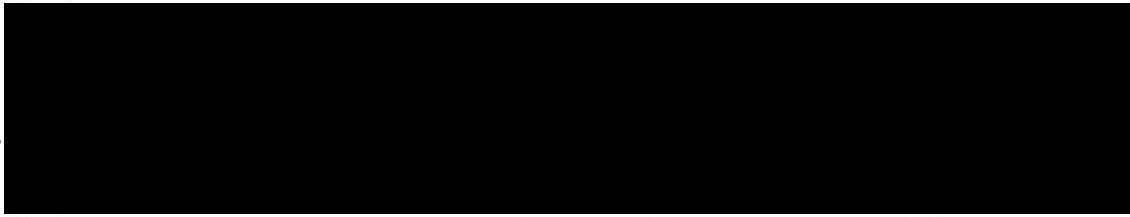
Σκίτσα μελέτης της ελεύθερης κάτοψης

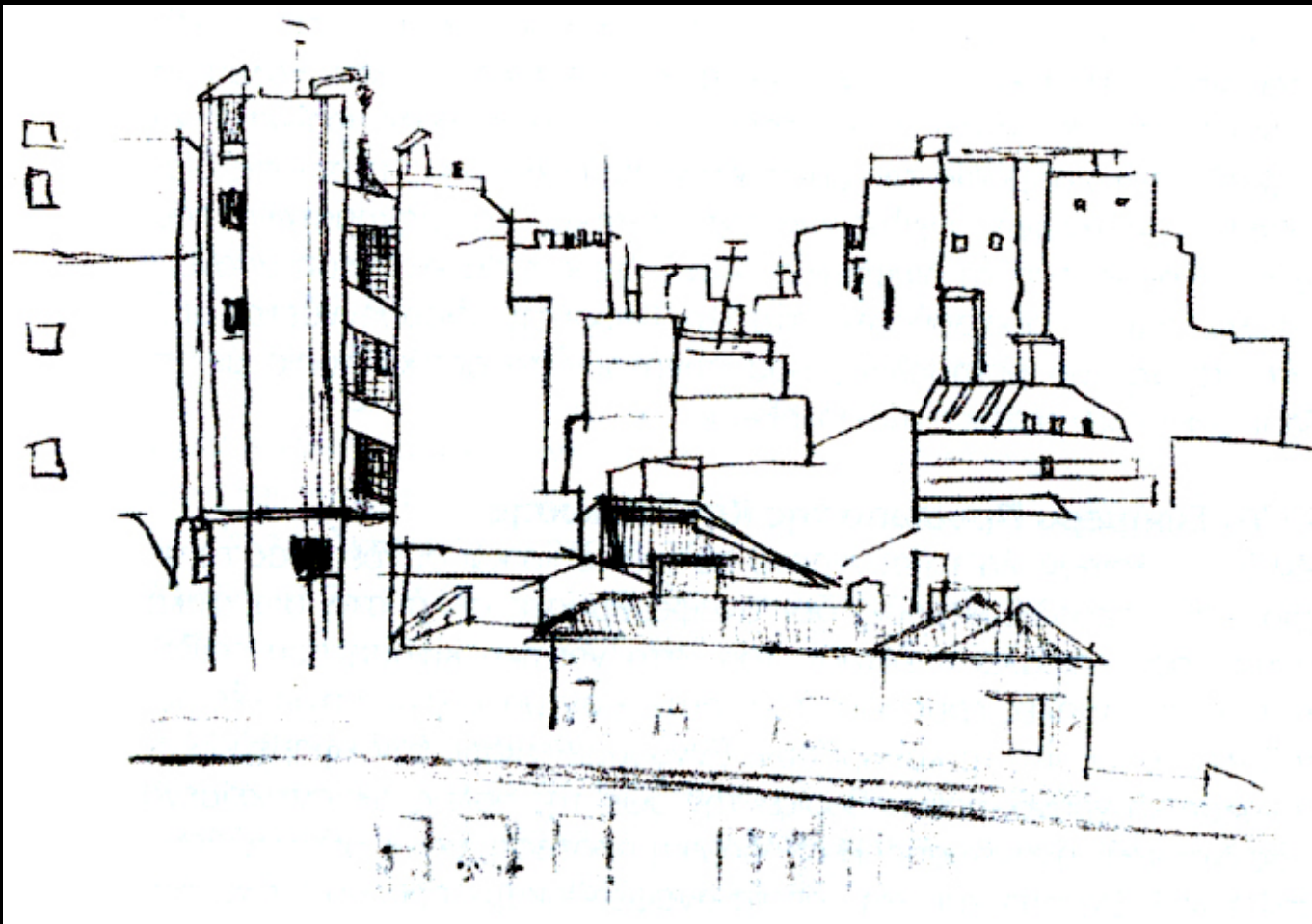

Σκίτσο πραγματοποιημένου έργου
Τουριστικό Περίπτερο στα Χανιά,
1960 -64

Σκίτσα Ελληνικών πόλεων και οικισμών

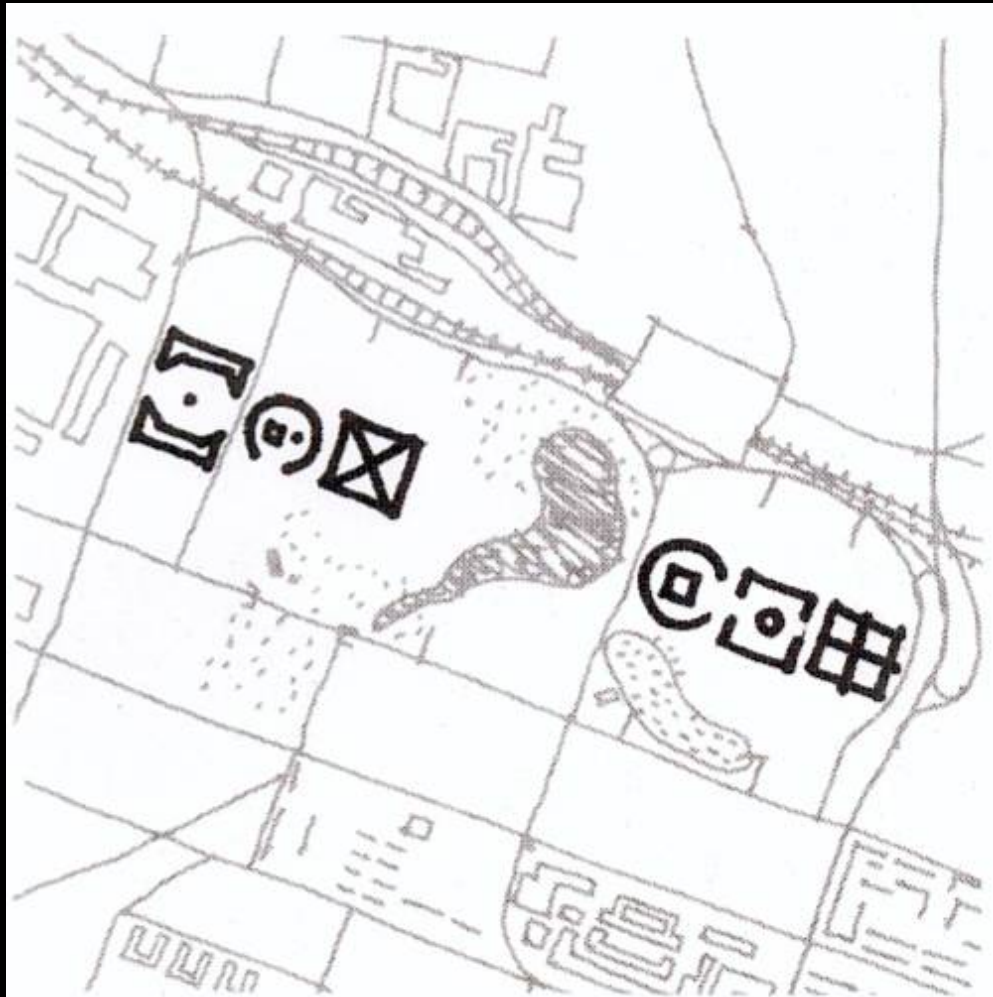

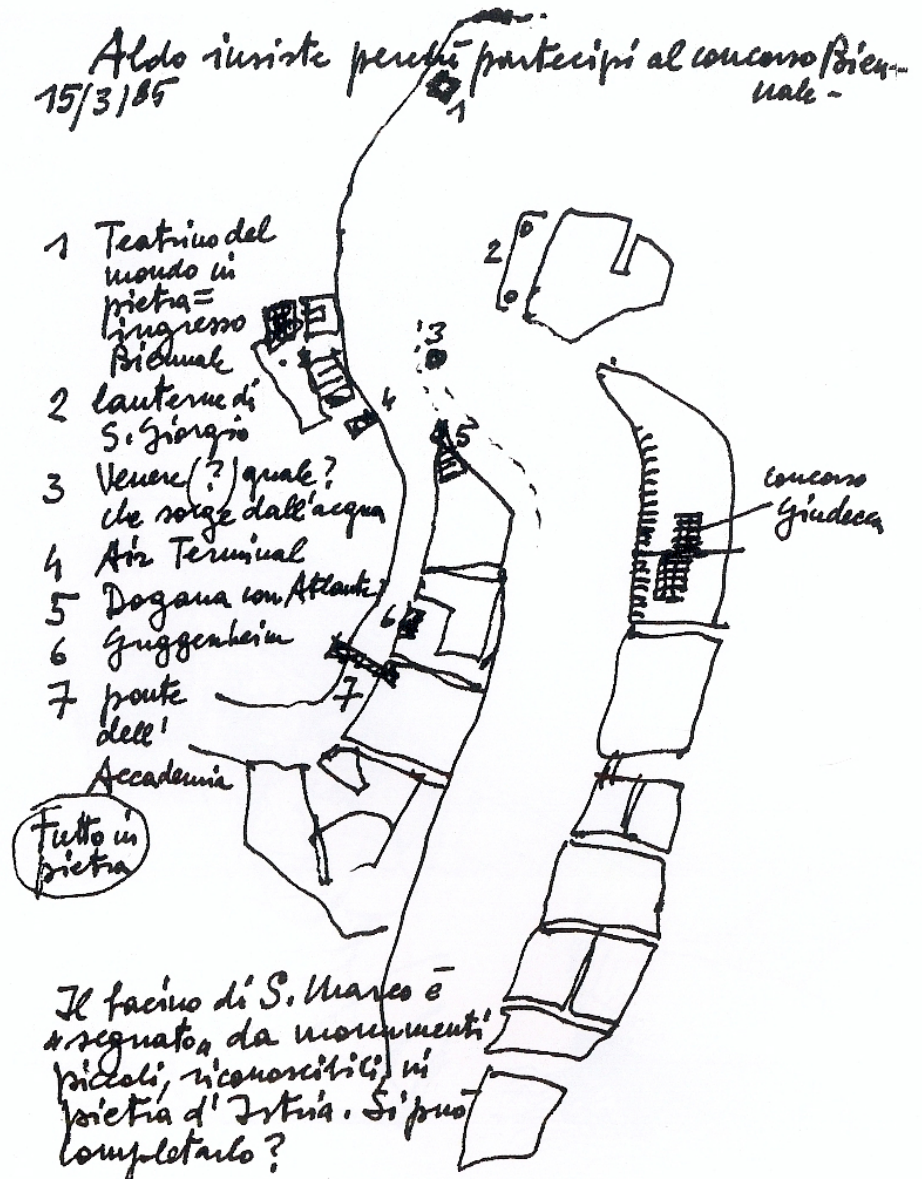
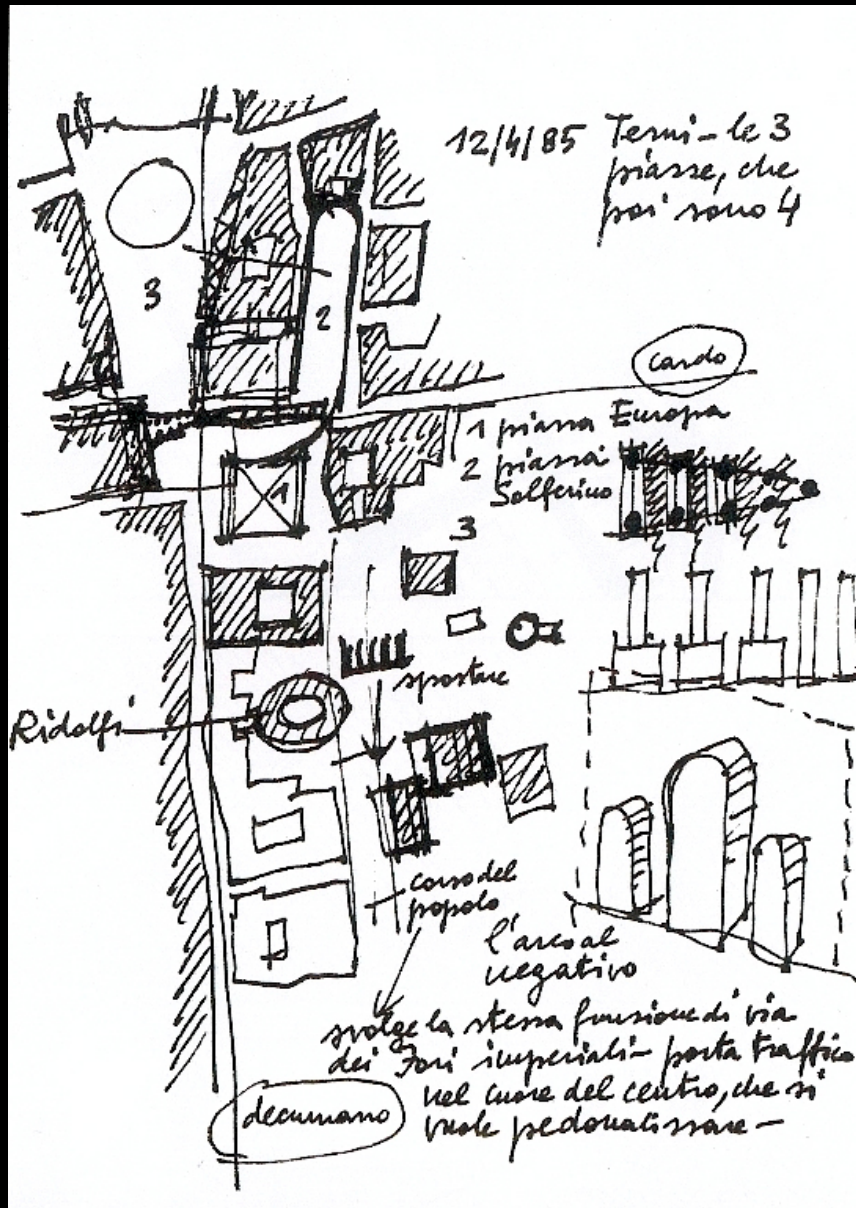

Σκίτσο μιας τυπικής όψης της σύγχρονης ελληνικής πόλης

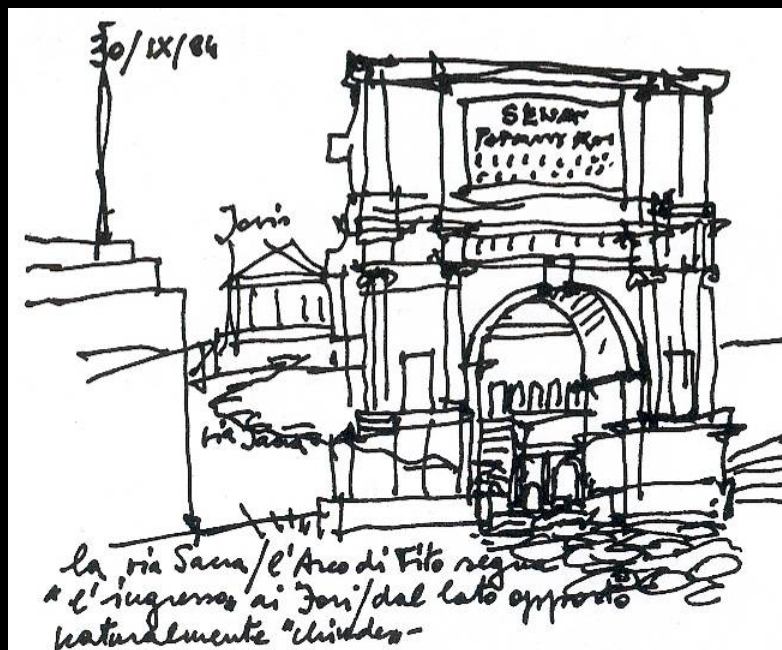
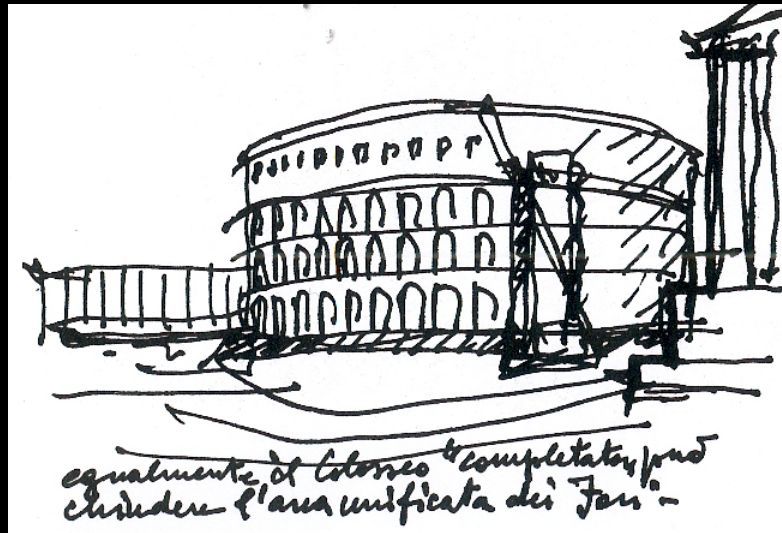
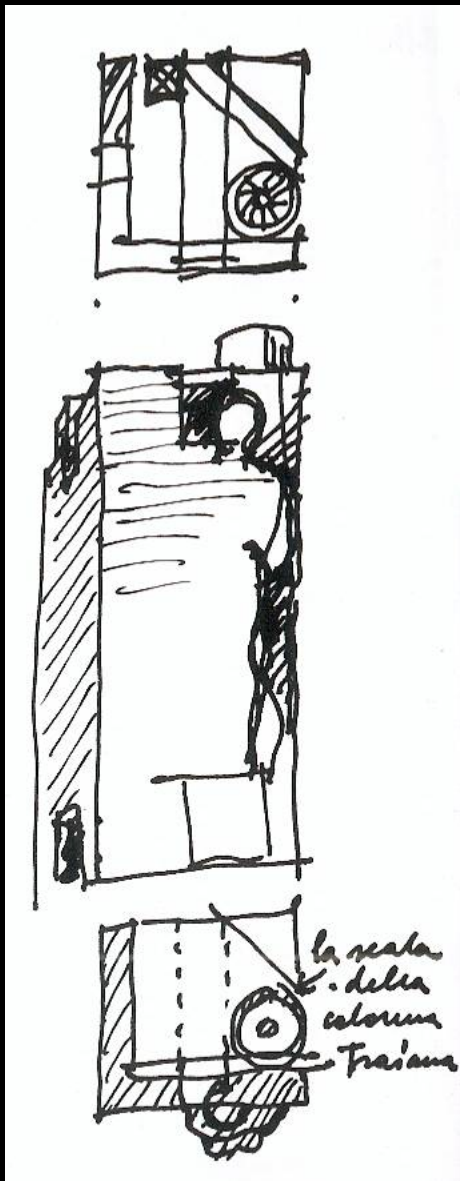
Σκίτσα μελέτης του αστικού χώρου

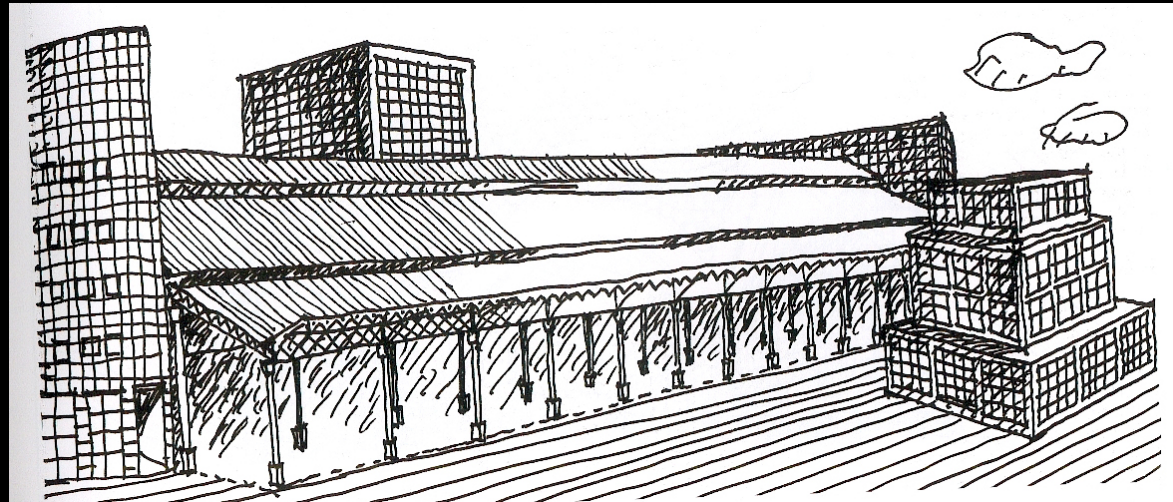
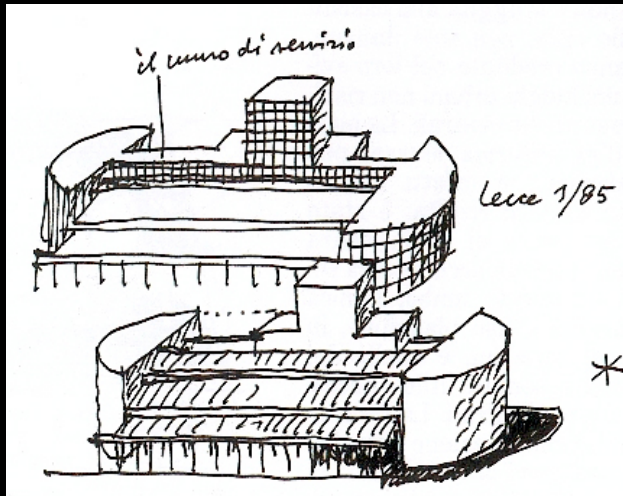
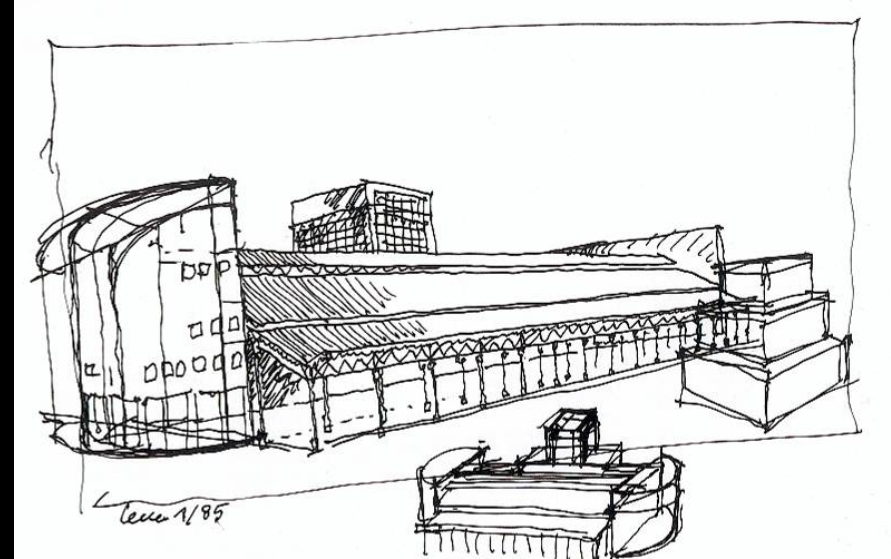
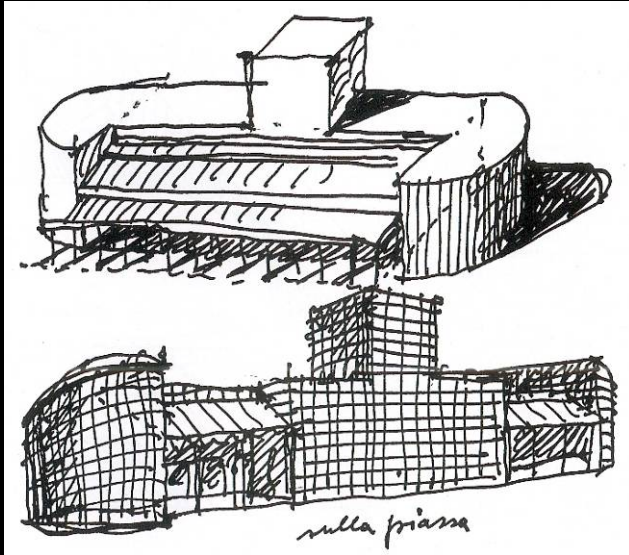
Μελέτη αστικού χώρου
Σκίτσα κατόψεων με σημειώσεις

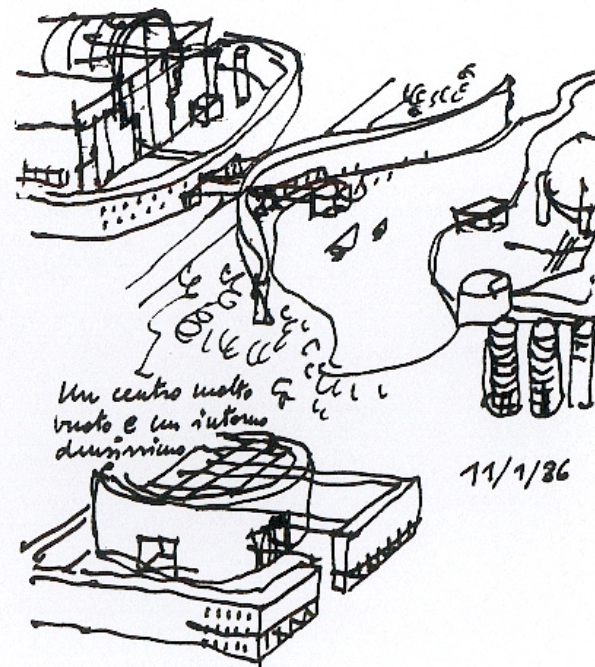
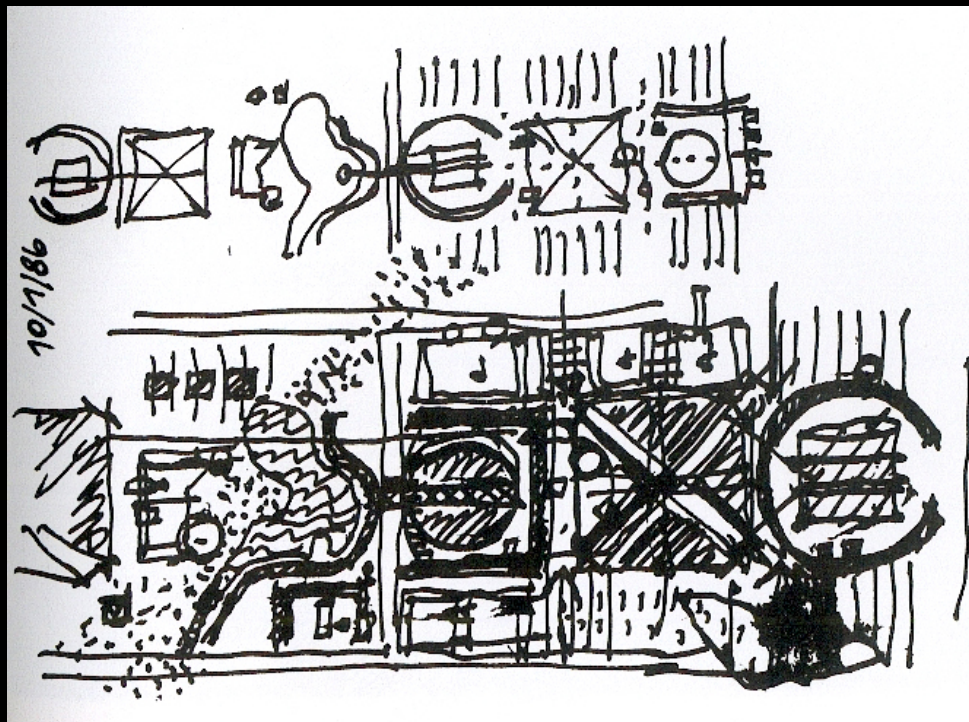
Μελέτη στοιχείων του αστικού χώρου
Ρώμη

Μελέτη στοιχείων του αστικού χώρου
Αγορά και πλατεία στο Λέτσε

Μελέτη αστικού χώρου
Σκίτσα κατόψεων και προοπτικά

Σκίτσα από δύο αστικές πλατείες με κόσμο

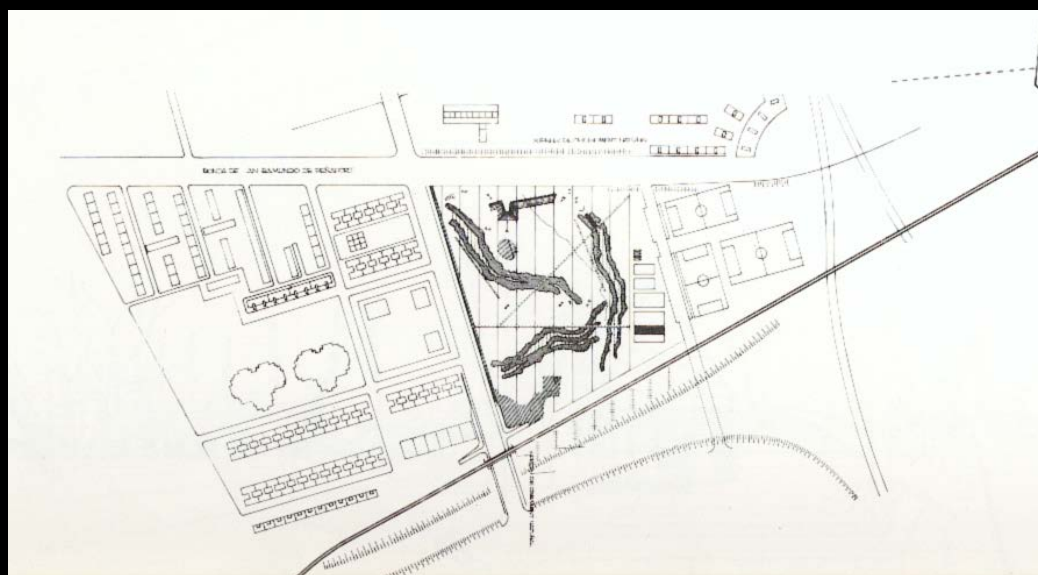

Πύργος με σημαίες στο φεστιβάλ
γυμναστικής στη Στουτγάρδη , 1933

Σκίτσο του εσωτερικού χώρου του κεντρικού
σταθμού στη Στουτγάρδη

Σχέδιο για το Πάρκο del Besos, Βαρκελώνη, 1982

Βιβλιογραφία

Aldo Rossi , *Επιστημονική Αυτοβιογραφία* , μτφρ. Κωνσταντίνος Πατέστος, εκδ. Εστία, 1995

Aymonino Carlo , *Piazza d' Italia , progettare gli spazi aperti*, ed. Electa,1995

Γιακουμάτος Ανδρέας : *Στοιχεία για τη Νεότερη Ελληνική Αρχιτεκτονική , Πάτροκλος Καραντινός*, εκδ. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας, 2003

Curtis William , *Le Corbusier Ideas and Forms*, Phaidon ,1986

Le Corbusier , *The City of Tomorrow and its planning* , The Architectural Press, London, 1947,1971,1977,1978

Le Corbusier , *Κείμενα για την Ελλάδα, φωτογραφίες και σχέδια*, μτφρ. Λήδα Παλλάντιου, εκδ. Άγρα

Lotus International τέυχη 39, 47, εκδ. Electa

Πορτάλιου Ελένη : *Λε Κορμπιζιέ 1887-1965, η ζωή και το έργο του* , Ελευθεροτυπία- Ιστορικά, Οι πρωτοπόροι, 2008

Τα σκίτσα ελληνικών πόλεων και οικισμών περιλαμβάνονται στην έκδοση
«*Η φυσιογνωμία της Ελληνικής Πόλης*» , ΕΜΠ- ΥΠΕΧΩΔΕ, εργαστήριο Πολεοδομικής Σύνθεσης, καθηγητής Ι. Στεφάνου, 2000.